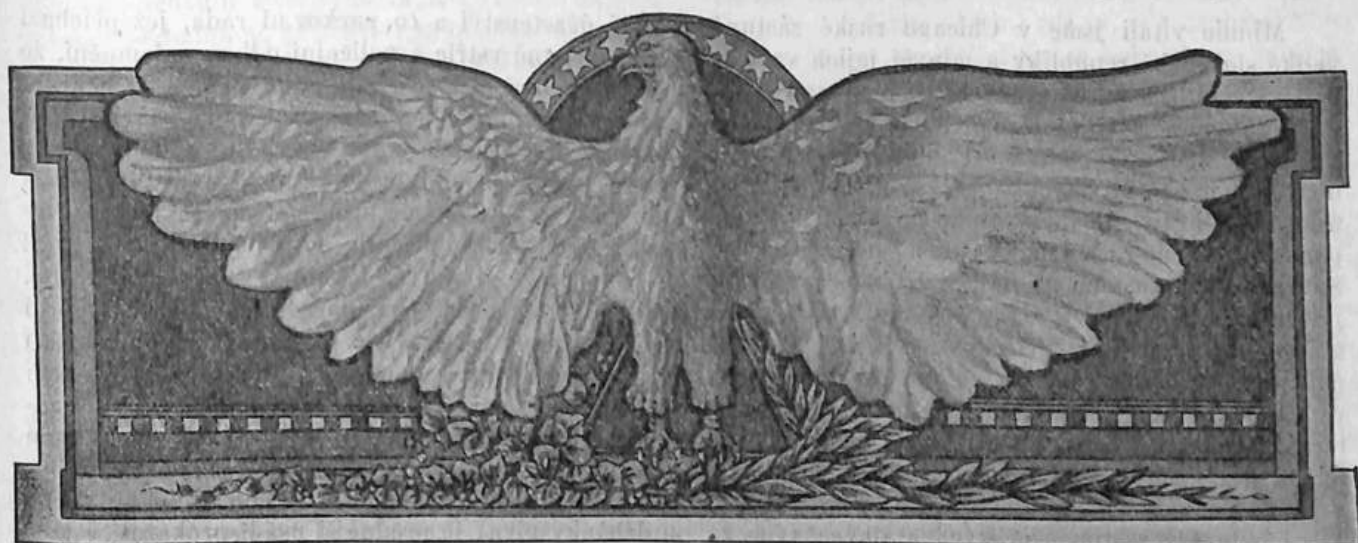

SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXIX

CHICAGO, ILL., 15. SRPNA 1917.

ČÍSLO 8.

ZA VŮDCEM!

(Ku dni 8. srpna 1884.)

Ýš prapor, bratří Sokolové,
necht' bouře hromy burácí —
dnes nutno napřít síly nové
za odkaz Tyršův, junáci!

Ten odkaz vůdce bohatýra
v krev naši hloub' se musí vžít!
Hle, národ náš se poutům vzpírá,
chce volným být zas jeho lid!

Jen za svobodu svého lidu
Tyrš vzbudit v nás entěl Spartány,
by Sokol v blaho změnil bídu
a zdrtil bídné katany!

Tot' cíl, v němž všechny naše snahy
se činem mužným setmelí —
vše v obět' za náš národ drahý
a právo hájit ocelí!

Tyrš viděl jasně naší metu,
kam jednou síla napře se,
ta síla, jež dokáže světu,
že Sokol národ povznese!
Stín Tyršův nad námi se sklání — — —

Jsme schopni splnit odkaz ten?
Nuž, činy buď' tež pádnou zbraní,
vždyť' Sokolstvu zasvitnul den!
Den, kdy se jeho síla změří,
až zaburácí odvetou
vstříc rdousící náš národ sběří
a svrhne vládu prokletou!

Tak splněn odkaz Tyršův bude
až do poslední písmeny
a prapor český z krve rudé
výš vztýčí Sokol zeelený!!!

Jarka

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Minule vítali jsme v Chicagu ruské zástupce veliké slovanské republiky a mluvčí jejich vzpomenu i statečných boreů českých, již obětovali životy své v zápolu se sverepým nepřitelem spojenců i pokryli se slávou nesmrtelnou. Padli mnozí a příčiněním Národní Rady již jiní opět se přihotovili, jak naši, tak i bratři Slováci, tak že na Rusi, na vzdor poměrům přímo děsným, se přece jen postupuje. Správa Svazu zůstane na dále v Kijevě. Předsedou jest kijevský lékař Dr. Gyrsa, náměstkem Ambrož a Mueller, tajemníky Velechovský a Dr. Patejdl, pokladníkem Vanča, kdežto ve výboru jsou Houžvie, Glos, Hacák, Šnepp, Rupeldt a náhradníky Kratochvil, Šilhan a Kašpar. Sokolský písmák bratr Šnepp jest i našim kruhům sokolským dobře znám a povážíme-li, že na sjezdu, jenž 23. dubna se byl odbyl bylo 141 zástupců českých a slovenských ze zajatecké kolonie, 86 za česko-slovenské vojsko a 55 za české a slovenské kolonie na Rusi, již usnesli, že všechno koriání díti se má skrze Česko-slovenskou Národní Radu a professorem Masarykem v čele, můžeme býti jen s postupem věci naši spokojeni.

Uctění památky Havlíčkovy, dne 29. července v Chicagu máme odbyto. Pravíme doslova: odbyto! Snažili jsme se povždy vymýtit z našich sokolských orgánů všechny germanismy a anglicismy a poukázali jsme před časem (ve Stráži Sokola), že schůze a slavnosti naše se nemají odbývati, nýbrž konati neb pořádati. Dnes kapitulujeme, neboť sami musíme si, ač při tom bolno, doznati, že mnohé ty vzpomínky na naše předáky "odbýváme" v plném toho slova smyslu. Chceme prokázati úctu památce našich nesmrtelných, chceme v řadách našich a i ve širších vrstvách českého lidu oživit vzpomínku na jejich ideály, jich snahy a zápas úporný, by o zářném příkladu byli jsme i my schopni činů zdárných na prospěch národa i věci naší — leč z chystaného velikého projevu vyloupne se bezduchá, opravdu smutná paráda. Sporé řady členstva, slabá účast lidu, program bez promyšlení a ubohý — opravdu ubohý zpěv. Člověk by lítostí plakal nad zjevem podobným a takový dojem budila v nás i poslední vzpomínka Havlíčkova před jeho pomníkem. Nechceme nijak slavnost tu zlehčovat! Sestry a bratři, sůčastnění v kroji, zaslouží si plného uznání, neboť v podobném vedru pochod není opravdu žádným požitkem, ale právě pro tyto sporé ukázky kázně a sebezapření nemůžeme nalézt omluvy pro tu ohromnou většinu členstva, jež zde tak nápadně scházela. A účast lidu, ptáš se? Ano, každým rokem lze zříti tytéž známé tváře, jež neschází na žádném významném projevu, tváře, jež možno lehko spočítati. A noviny? Jsme rádi, že nám uveřejní v některém koutku svého listu výzvu ku členstvu, samy však aby vyvolaly náladu ve svém čtenářstvu a nápadným ohlavením, jako čini pro bezcenné sensace, upozornily náš lid na důležitou vzpomínku, to nepokládají za svou novinářskou povinnost. Jak asi soudí cizonárodovci o naši vyspělosti, když zří tak

slabé účastenství a co parkovní rada, jež přichází nám ochotně vstříc a policejní odbor v domnění, že se jedná o veliký průvod, vyšle nám četou ochranou? — A konečně, co máme říci o tom zpěvu. Chlubíme se, že jsme národem zpěvným, hudebním, ale sotva kdo by soudil takto o nás, kdyby byl slyšel ten ubohý zpěv. Znamé písně: "Spi, Havlíčku" (tato sice sentimentální), ale bojovná "Hej, Slované! — obě zněly strašlivě, jakoby vycházely z hrobu, ze stísněných hrdel, inu, opravdu k pláči! Zmínili jsme se v předešlém čísle o nutnosti zorganizování českého zpěvu v řadách sokolských, tak abychom pro své slavnosti měli svůj pěvecký sbor a nebyli závislí na milosti pěveckých spolků. Jak jsme předvíдали, stalo se, požádané pěvecké spolky odřekly účast, ježto zábava (rybaření, koupání, karty a džbánky piva) je přednější než-li prokázati v tro-pickém vedru poctu Havlíčkovi. A výtky tato platí stejnou měrou všem našim členům, kteří scházeli. — šař.

Prvá jihoslovanská družina sokolská "Zrñskij" odjela z Pittsburgu, Pa. do Kanady a cestou připojilo se ještě několik hloučků dobrovolníků Chorvatů, Srbů a Slovenců. To bylo 15. července i stalo se způsobem slavnostním, neboť byli tu předáci všech téměř větví slovanských. A již druhá výprava se chystá na příští měsíc a tu starosta Jihoslovanského Sokolstva Milan Marjanovič takto k junákům svým hovoří: "Na veliký, krvavý, těžký slet, Sokolové!" Tím činem Sokolstvo naplňuje své národní poslání. Ono musí být prvé v činu. Nedejte se svést nikomu od tohoto přesvědčení. Jsou i tací, kteří žádají za likvidaci Sokolstva, ale nyní jde o to, aby jeho činnost přenesena byla na jediné důstojné pole, dč bojovných šiků jihoslovanské práce za osvobození a ujednání. Proto povinností každého Sokola jest, který jest zdravý a nemá na sebe závislých, aby přidal se k těm, již jdou na bojiště. Nejsme proto Sokoly, abychom své právo zamotali — nikoliv. Prapory necht' se rozvinou a necht' jsou doneseny tam kam náleží — na bojiště."

V dnešní době, kdy řady naše tak povážlivě prořídly a možno říci, že nejlepší síly naše za povinností vojenskou nás opustily, voláno z mnoha stran po nezbytné náhradě za ztracené síly vedoucí. Nejvíce utrpěla Župa Střední, ježto z jejího tábora největší počet dobrovolníků slouží pod praporem hvězdnatým a mezi nimi řada evičitelů. Postižené jednoty vyvolaly otázku kursu evičitelského, kde by schopné evičenky nabyly potřebných vědomostí ku samostatnému vedení ženských odborů a evičení žactva a tak byly nám nápomoeny vyplniti povstálé mezery v řadách evičitelstva. Župní Technický Odbor na základě toho po vyšetření všech okolností a podmínek odhodlal se ku pořádání povšechného kursu pro tělocvik žen a žactva v druhé polovici srpna a vzhledem ku vyskytnuvším se překážkám a finančnímu nákladu kursu denního, rozhodl se pro

14ti denní kurs večerní. Výkonný výbor Župy Střední schválil sice rozhodnutí Techn. Odboru, avšak s podmínkou, přihlásí-li se nejméně 20 posluchačů a uvědomil jednoty nejen o obeslání, ale i po případě o finanční podporu ku hrazení výloh, budou-li větší, nežli by Župa sama mohla nésti. Jest to úplně přirozené a správné, neboť přímý prospěch z kursu budou mít jednoty, jestliže vyšlou do něho skutečně schopné a pro další práci naší obětavé posluchače. Nevíme dosud, jaké účasti bude se těšit kurs tento, slibujeme si mnoho nápravy od něho — leč pravdu díce, musíme doznati, že přece jenom skutečný prospěch může jedině kurs denní přinést, prospěch, jak my jej máme na zřeteli. Musí-li posluchač po celý den v práci se lopotiti, a po práci v kursu čtyry hodiny proseděti, kde nalezne příhodného času ku zopakování a utvrzení látky přednesené, kde nalezne chvíle pro úkoly a praktické rozbor, jež přednášky musí doplňovati, má-li látka se vžít do mozku a krve, tak aby posluchač ji ku samostatnému tvoření a vedení cele chápal a ovládal? To zdá se nám, že se přehlíží v té snaze vyhověti co nejrychleji naléhavým požadavkům našich jednot a ženských odborů. Citelná mezera se sice vyplní, ale jenom na chvíli! Ve skutečnosti bude podobný večerní kurs jen kursem průpravným pro kurs řádný, který by měla podniknouti Obec Sokolská svým nákladem, kdežto výlohy svých posluchačů by kryly jednoty. Podobný kurs řádný by vyžadoval nejméně 4 týdny času každodenně a to v místě takovém, kde by posluchači vzdálení všeho života a ruchu městského mohli se cele oddati studium svým. Představme si ideální zátiší venkovské v době letní, kde lesy a řeka by skýtalily chvíle občerstvení a oddechu před a po přednáškách, kde by posluchači v těsném svazku bratrském žili prostým životem vojenským, zdobeným pouze požitky a krásami přírody, kde na svěžím zdravém vzduchu nervy by čerpaly vydatné posily ku práci duševní a kde koupele a hry by vzpružily tělo ku vydatnější práci fyzické. Věříme, že z takového kursu by se vrátili posluchači tělesně i duševně osvěženi s nabytými vědomostmi s chutí do našich tělocvičen ku práci vytrvalé na prospěch našich řad budoucích. K bodu tomuto příležitostně se ještě vrátíme a nastíníme věrný obraz výše uvedeného kursu, tak jak jej v představě své stále chováme.

—šar.

V tom válečném ruchu, té bídě a neštěstí národů všech nemyslete si, že Slované již přišli k rozumu, že chápou již úkoly své, že vědí co společný jest postup proti největšímu jejich nepříteli Němcům. Tak u nás zde v Americe není a nemůže býti dohody mezi jednotlivými větvemi slovanskými, ba co různými frakcemi těch kterých národností a bratři Rusové v tom ohledu podali nám již několikrát o tom smutné doklady, tak smutné jako hrozné rozmíšky vlastních jejich šiků revolučních doma, jejich následky jsou přímo příšerné z ohledu na druhé větve slovanské! A co bratři Poláci? V Americe jejich sokolské jednoty jsou vyzbrojeny, připraveny a pod hvězdnatým praporem mají rovněž sta do-

brovolníků, jako my Sokolové čeští a slovenští. Jinak ale panuje mezi nimi nápadná bezradnost, jako od samého počátku války i zdá se, že s druhými Slované, zejména nekatolíckými a Sokolstvem volným zvláště nechťí míti ničeho společného a proto také ničeho jednotného se neúčastní, kdybychom je tisíckrát ve jménu vzájemnosti slovanské vyzívali. A doma po dobu války vůči Rusínům převzali bratři Poláci úlohu popravčích spolu s Němci i Maďary. Tak bylo ze začátku, ale záhy již šibenice a vraždy Němčika na Polácích slavily vjezd do Haliče, na vzdor tomu, že od roku 1914 v srpnu Pilsudski a jeho polští dobrovolníci přešli s Němcem hranice ruské a polské legie rvaly se za Rakousko-Uhersko a to na podnět Národního výboru polského, jenž i z Ameriky polské dosti dolarů k cíli tomu získal. Legie byly oslavovány, polský stát po dva roky sliboval se Němcem na papíře a konečně u Gorlice se vyhrálo a království polské bylo svobodno, jenže jen z části a to ruské, pruská zůstala i Halič pode jhem německým. Nyní Němec legie rozpustil a členy internoval. Pronásledování v Haliči dostoupilo vrchole, všude byl každý zrádce i jednalo se s lidem polským hůře nežli nepřitelem. V Americe Poláci poznali konečně, legie polské jsou zrušeny a tu začalo se mluvit o velikém království polském, jehož neodvislost spojení zaručili. Od té doby zdálo by se, že nový směr se nastoupí, ale nenastoupil. Poláci věc naši a slovanskou vůbec zde i jinde nadále ignorují. A to mluvíme o Sokolství hlavně.

Třicet roků bude letos tomu, kdy vzpomínáme, jako by bylo dnes, památné výpravy amerického Sokolstva do matičky Prahy ku II. sletu a závodům všesokolským r. 1887. Tenkrát američtí borci, vedeni bratry: Volenským, Jos. Čermákem a Štulíkem vzbudili pravé nadšení v českém lidu, jenž provázal je všude celou poutí jako u vítězoslávě. Ach, byly to okamžiky a chvíle neskonalé radosti a neutuchajícího zápalu, jenž prochvíval všemi českými dušemi jako v pádnou odvetu za ten brutální zákaz vládní, jímž slet projektovaný byl takřka v dokončených již přípravách zmařen. Sokolstvo na zákaz ten odpovědělo mužně, odvolalo všechny slavnosti v Praze a uspořádalo veřejné cvičení a závody v Českém Brodě. A tam na cvičišti českobrodském ukázali borci američtí svoji hodnotu a sílu. Jich elegantní a odvážné sestavy na nářadí (hlavně na koni na šíř a hrazdě) vzbudily touhu po následování a pěkné společné cvičení jich s kužely obohatilo českou soustavu o výdatné a působivé cviky. Výprava tato zasluhuje naši vděčné a radostné vzpomínky, ježto na další se utváření programu myšlenky sokolské měla nepochopitelný vliv. A tu opět vzpomínáme, jak geniální tvůrce Sokolstva, Dr. Mir. Tyrš soudil o první výpravě Sokolů amerických. V rozpravě mezi několika předáky pronesl Tyrš tato slova: „Ano, pánové, podnik, ježž, uskutečniti zamýšlejí američtí bratři povznášá mne a naplňuje hrdostí z té příčiny, že k tomu je dokladem, že vlastně máme nyní vlastní dvě. Čechové američtí až dovrší svou za-

oceánskou organizací provedou důkaz skvělý, že nejsou ve své nové vlasti rozptýlenými emigranty, pouhou jen kulturní mrvou v cizím státě, jež vykonávají úkol svůj, zmizí udušena a absorbována v životě cizonárodním. Výprava jejich do staré vlasti svědčí o tom bude, že chtějí žít i v nové vlasti své dále co národ, pěstující jazyk svůj, obyčeje a mravy své udržující styky s domovem starým. Jinými slovy: Čechové američtí nejsou se stromu spadlé, zetlelé listy, větrem rozmetené, nýbrž čerstvým, zdravým výhonem, vypučelým ze starého kmene — krátce řečeno, **jsme národem v Evropě a jsme i národem v Americe!** Tak soudil o nás a našem poslání zde v nové vlasti: genialní tvůrce Sokolství. Rozprava výše uvedená konala se v létě r. 1884. nedlouho, kdy první doletěla do Čech zpráva o výpravě, kterou chystali se podniknouti Čechové američtí, aby navštívili Národní Divadlo v Praze. Tyrš výpravy této se již nedočkal, nebyl svědkem slavnostních těch dnů, neboť než minul měsíc, nalezl předčasně hrob v chladných vlnách divoké řeky Achy v Tyrolsku. Bylo to dne 8. srpna 1884. —šar.

Jako členové odvodní komise měli jsme příležitost nejlepší přesvědčiti se o příznivých vlivech tělesné výchovy sokolské a naši organizaci může býti jen zadostiučiněním, že nejen ti naši dobrovolci, ale i ti, již nyní do řad vojska amerického odváděni jsou, prošeďše školou sokolskou, ve zdravotním stavu svém i fysickém vynikají nad jiné. A tu jen bude na nás na všech, abychom zachovali ducha, který v Sokolstvu žije. S přísností právě spartánskou šetřiti dlužno zákon, jež sami jsme si stanovili, abychom pevný udrželi celek, lásku k vlasti, k řeči naší a svobodě. Ti pak, kdož šli, necht' všude pamatují, že jsou Sokoly, byli stateční, střídmi v požívání všeho co přírodou k posile dáno, v užívání síly své, aby byli muži rázní, již neohroženou vytrvalostí k tomu pracují co vepsáno jest ve štítu našem! Nižádná pohroma nesmí zastrašiti nás, nelze ochabovat a ustoupit. Vytrvalost první a nezbytnou jest eností národní. Vždyť řekl nám Tyrš, "že co ve velkém se osvědčiti má, ve všem a všude se vyevičiti musí. Vše co se vytrvalostí na odpor staví musíme v sobě napřed přemahat, necheeme-li sami přemožení být. Jen v ní jest spása, v ní jest vítězství!"

Z harcovníků za tu naši svobodomyšlnost, za tu naši volnou myšlenku, jakž byl vždy projevoval v orgánu Č. S. P. S. byl bratr Vojan mezi prvými i litujeme, že odložil silné pero své a uchýlil se do zátíší. Víme, že těžký jest úkol poctivé a svědomité práce novinářské, zejména mezi námi a právě proto, že známe budeme jména Vojanova v orgánu velice postrádati a s námi jistě veliký ten kruh čtenářstva nejvolnější a nejmohutnější organizace naší s níž Sokolstvo bylo po všechny časy tak úzce spojeno. Na místo Vojana nastoupil bratr Emil Tůma, bratr upřímný a nadšený pracovník. Přejeme mu vše dobré, jako přejeme Č. S. P. S. všechen zdar, již proto, že není počínu národního, kde by bratři

této organizace nebyli s námi a v otázce svobodomyšlnosti vynikající, nesnažili se o ty školy naše především a o věc naši na ten čas nejdůležitější, o svobození staré vlasti a postup našeho Č. N. S. Na návrh New Yorku druhou tisícovou jako celek přispějí a i jinak pilně pracují.

O ATHLETICE.

U nás dosud o atletice panují různé názory, ano namnoze nečiní se rozdíly vůbec v atletice těžké a lehké a tak stává se, že předsudek mnohý se zakořenil a již pouhé vyslovení jména atletika bouřilo v nás kdysi krev. A přec nelze si upříti, že běh na příklad, skok, házení, chytání, šplh, zápol a mety jsou přirozenými pohyby, v kterých zejména hoši si libují a rozumí se, že slouží k vývinu i výrazu tělesných sil. Pakli tyto pohyby v určitém způsobu sestavujeme i pravidlujeme, mluvíme pak o sportu.

Hry celých skupin a družstev, kde požaduje se součinnost jedinců v zájmu celku, rovnají se ve zvláštním svém uspořádání posléze i zápolu čili zápasu prováděnému dle určitých pravidel — řecko-římský, catch-as catch, krění a ramenní, glima a jin-jitsu, dle japonského způsobu — a v celku není zhola nic jiného, nežli snaha přirozená sraziti, stáhnouti, pošinouti a hoditi čili zvítěziti nad soupeřem, dle nálady těch, kdož eviči. Hry míčové, jako tennis, cricket, baseball, lacrosse, hockey, hand-ball a paloma vyvinuly se z vrhání a dohození, úderu i odpálení malého míče pálkou a jiných her, kde pátku pravidelnou zastupovalo cokoli podobného. Odkopnutí volné míče utvářilo se konečně v tak zvanou kopanou soccer a lépe upravenou kopanou ze školy Rugby, odkudž konečně povstala hra kolejní čili hra americké kopané, jež pokud se týče taktiky a práce družstev čili jednotlivých "teamů" pěstována tu přímo šíleně na mnohých místech, ba na úkor vlastní soustavné výchovy tělesné těch kterých učilišť.

Učitelové jen pomalu uznávali možnost a potřebu, aby vedli náklonnost ku hře soustavné tak, aby přispělo se lepší výchově dítěte. Tu návody velikého našeho učitele národů Komenského byly by na místě, jako jeho poučení o přírodě. Místo toho osnovy učební všelijak se utvářely a McKenzie dobře vystihl nazývaje výchovu těla žactva našeho hodně zvrácenou.

V Americe atletika počala výkony jednotlivých atletů řemeslných, již cestovali z místa na místo a za malé vstupné tu i onde se ukazovali co umí v běhu, skoku, házení břemen a jiných kousecích.

Nynější vývoj atletických zápolů jest ovšem něco zcela jiného, nežli ony prvotní pokusy. A za posledních sto let mnohé se vykonalo. Tak o "Rugby Crick Run" — tedy běhu mluví se již roku 1837. Hry se pořádaly v Sandhurst 1848 a o trojskoku, s překážkami a dostihu nalezáme záznamy v Eton 1845, pak již záhy následuje Woolwich, Marlborough, Cheltenham, Durham, Oxford a Cambridge to jest od 1852 až 1857. Za rok na to již mluví se v časopise "Bells' Life" o vzkříšení pravého anglického sportu a ve Škotsku již dochází k jednotnému

postupu čili založení University Union 1871. Ob čas zajedou si američtí atleti profesionelní do Anglie, aby zazářili tam jako nějaké meteory na obloze atletiky. George Seward z New Haven 1844 uběhl svých 100 yardů za devět vteřin v Anglii, na vzdor námítkám a Deerfoor 1836 v mokasinkách proběhl dráhu 10 mil za 51 minut a šestadvacet vteřin.

A teprvé roku 1858 založena byla "Amateur Athletic Union" mající patnácte klubů činných, kdež pěstoval se sport se zálibou a snahou zvítěziti ovšem. London Athletic Club založen byl o deset let dříve a těleso kolegiální záhy následovalo.

Prvý zápol čili mezikolejní hra "American Intercollegiate games" odbyla se v Saratoga 1875. Tehdy však atletický zápol nelíšil se mnoho od dostihů koňských, můžeme-li totiž souditi dle dopisu, jenž president Buchanan napsal dotyčnému výboru a v kterém se udává proč Universita státu Vermont se tohoto sportu nesúčastní. Vysvětloval, že studenti z většiny ohánějí se kosou v polích a dělají seno, aneb pozorují kompas i natahují řetízky měřičské na dráze a místech jiných a to v době, kdy regatta a ony závody sportovní se odbývají i končí slovy: "ačkoliv jsou chudí, přece jen jsou dosti hrdí i měli by pod důstojnost svou, volných Vermontanů, aby ukazovali svaly své na veřejnosti jako nějakí gladiatoři v amfiteátru a to pro paní Morrisseyovou a jiné vysokorodé dámy, jež by pak snad na ně sázely. Pakli uspořádáte závody v nějaké poctivé a užitečné práci i ujistíte nás, že nebude tu všelikých vetřelců, hráčů ze řemesla, vydíračů a podvodníků, pak milerádi se dostavíme. Jinak zatím musíme státí na svém, to jest, že jsme příliš zaměstnáni, příliš chudí a příliš hrdí."

Athletika a sport zmocnily se představ studentů i jejich snah, však výchovná cena a možné výsledky blahodárné nikdy nezdály se býti dostatečně oceněny různými fakultami a tak vyrůstaly pochybné organisace, jimž na zkušenosti starších scházelo i došlo na různé nesprávnosti, vítězství za každou cenu a jiné věci, jež se ještě dnes atletice vyčítají, nemluvě ani o mnohých surovostech některých her a podobně.

Za posledních deset let jedno učiliště po druhém, jedna kolej za druhou vřadily si atletiku do pravidelné kolejní práce, čili svého rozvrhu, postavše se o náležitou výbavu místností cvičebních, hřišť, odborné vedení a akademické uznání čili tolik a tolik bodů za pravidelné cvičení tohoto druhu a tak se přispůsobovaly výchově hochů ze Sparty i Athén, na vyšších školách vůbec jak v Anglii tak i v přípravce, kolejích a na universitách amerických.

Ve Spartě hoch jednoduše vzat byl z domova, když bylo mu sedm let i umístěn jest ve škole, kde bylo as 64 hochů vůbec. Tam musel zvykat přísnému žití, pravidlům a těžším zápasům a výchova jeho byla ve směru občanském, národním. U Spartanů na tělesnou výchovu se kladl veliký důraz. V přírodě se cvičilo, vycházky pořádaly i výzvědné cesty i učilo se všemu co hochů k životu vojenskému v budoucnu připravit mohlo.

Jízda, honba a plavání soustavně se učily, tak jako zápas pěstní a zápol vůbec, ačkoliv těžký pankration, hrubý to zápas záhy se odstranil. Však již tu byla kopaná, jež podobala se skutečnému zápolu, a třeba se jednostrannosti a specialismu v atletice vyhýbali, zůstalo tu přece jen hodně jednotlivého a rázu bojovného. Podobné školy zařízeny byly i pro dívky, třeba tyto doma se ztravovaly. Ve sportu v gymnasiu však byly spoluúčastny, zápasily, běhaly i plovaly, házely oštěpem i diskem, ano i dostihů na koních se účastnily. Měly také evičení rhytmická čili tančily podle hudby zejména fléty. Jako národ vzívali všichni statečnost, odvahu i vytrvalost a hlavně lásku k vlasti pěstující, snažili se o silné vojsko i silné občanstvo a zdravý národ vůbec. Každý občan vynikati musel nejen cností svou, ale i utužením, jak v těle, tak i oddaností a kázni naprosté.

Hoch athénský, na druhé straně, šel do školy denně a doma se ztravoval. Provázel jej vždy otrok jeho čili pedagog a po úloze jeho v písemnictví a hudbě brán byl na palestru ku evičením atletickým. Místo malé půl hodinky aneb hodiny, jakž naše školní rady veřejných škol dovolují, musel evičiti tři až pět hodin ve volné přírodě a to v zápolu mnohém. Výchova tělesná u Athénanů byla důležitou složkou po stránce atletické i učilo se vrhání oštěpu, disku, skoku bez i s překážkami, běhu na vzdálenost, skoku s náradím naším činkám podobným, pěstnímu zápasu, odrážení korykos čili vaku, zápasu a pankration se studoval a střídavě pěstoval, kdežto vlastní práce zakončila se lázní, koupelí, plováním a pak třením těla, hnětením čili massáží. Aby se předešlo specialisaci byl tu penthalon, čili zápol všestranný v běhu, skoku, házení disku vrhání oštěpem a zápasu. Tak líčí náš Tyrš v předmluvě k "Základům" a Freeman podrobně popisuje v jeho "The Schools of Hellas".

Nejširší rozvoj atletiky pokud stránky výchovné se týče nalozáme v kolejích, universitách, veřejných školách vyšších i nižších, v těch kterých sdružených školních — leagues —, na hřištích municipálních a rozumí se samo sebou i v mnohých spolcích amerických. V koleji v Amherst, kde nalozá se as 600 studentů, jest dvacet míst vhodně upravených ku hře míčové i na kopanou. V Andover a Lawrenceville každý hoch jest zařazen do družin atletických čili "teamů" i poskytnuta mu příležitost ku hře. Jinde jen výlučně těm kterým jedincům tato příležitost se skytá. Na universitě státu Pennsylvanie soustava těžší i lehčí atletiky zavedena jest a to z ohledu výchovného, kdežto hřiště a vhodná místa sportu věnovaná zařízena jsou ve Wisconsinu, Princeton, Harvard, Yale a ovšem i u nás v Chicagu.

Běhy na venku, hry, na zajíce, stopování, na honěnou a jiné podobné charakteristické ukázky školy anglické měly za následek, že atletika a zápol vůbec nalozly tak veliké obliby ve Velké Britanii. Bylo po návštěvě v Rugby, kdy baron de Courbeton si usmyslil, že zavede běh, cricket a kopanou na ško-

lách francouzských, kde až do té doby kladly se takové činnosti nemalé překážky a jinde sport toho druhu byl docela zakázán. Založil Mezinárodní Olympický Výbor a soustavný zápol mezinárodní ve sportu slavil svůj začátek. Za posledních dvacet let organisovaný athletický sport se rozšířil velmi silně a to do té míry, že slovo Olympické najednou nový dostalo zvuk a použito se názvu toho ku hrám v Manile, Peking, Tokyo, Štokholmě, Londýně, Paříži, St. Louis, tak jako nazývány byly kdys klassické hry slavného Řeka a mezinárodní federace sportovní — International Federation of Sports — přijala jednotná pravidla a řád závodní v Paříži 1914, tak aby se předešlo sporům různých způsobů cvičebních a výkonů posouzení i zavedla se jakás jednotnost v provádění při zápolu athletickém i stanovily se body. — Viz "Handbook, Spaulding" Sports Library".

Ku provádění atletiky a pěstování sportu jest třeba ovšem hřišť a vhodně upravených míst. Místa ta musí být zařízena, aby rychle vyschla a voda snadno odváděti se dala. Tu jest pravidlem 12 palcový základ hrubého kamene, na ten pak se klade 6 palců hlíny a škvár, pak jemné škváry smísené s hlínou pěkně urovnané plochy. Tím vysušení jest zajistěno a půda jest jaksi povolnější. Šířka pole má být as 18 stop i má tu být dráha po jedné straně as 220 yardů možno-li, neméně však 100 yardů. Dráha na běh kol kolem širší na začátku užší na konci.

Pole vlastní má obsahovati místa na skoky se zkypřenou půdou, jiná opatřená plochou ze dřeva ku skoku do výše i o tyči a celá dráha k rozběhu náležitě upravena. Skáče-li se o tyči, musíme mít vše připraveno na 14 stop, to jest stojany, kdežto házení kladivem vyžaduje kruh o sedmi stop v objemu, je tu můstek a silná ohrada 20 stop, aby zahránilo se nehodám. Vrh oštěpem v Evropě se silně pěstuje v Americe nenalezlo tolik obliby, ačkoliv pořady her olympických zařadují.

Do podrobností se v článku tomto pouštěti nelze, však tolik nutno si říci, že odvětví tělesných cvičení se zřetelem ku našim poměrům rozeznáváme, přihlížejíce k cíli a uspořádání jednotlivých cvičení trojí: Tělocvik, sport čili atletika a hry.

A tu pojem hry pohybové jest různý dle stáří člověka. V dětství od narození až do doby školní jest a má býti hra jediným zaměstnáním dítěte. Ovšem nejen hra pohybová, ale i hra sluchová, zraková, hmatová — smyslová vůbec. Jest jeho zábavou a cvičením. Se stanoviska biologie — nauky o životě v přírodě — jest hra děcku prostředkem určeným k vývoji jednotlivých ústrojí celého těla. Přebytková energie se vyčerpává pohybem aneb činností jinou a zužitkuje na prospěch vývoje. Z počátku stejně jako hry zrakové a sluchové — děcku líbí se pohyb, barvy, hračky, zvuk atd. — jsou i hry pohybové velice jednoduché. Novorozenému děcku stačí pro radost a ku povzbuzení tělesného vývoje pohyby nohou, rukou. Později zvedá se, vstává. Konečně chodí, běhá a skáče. První hry pohybové děcka, jak Smotlach rozlišuje, jsou dvojího druhu. Bud' se při

nich jedná o udržení rovnováhy — výevik koordinace statické aneb o přesnost a rychlost. To jest obratnost pohybů jednotlivých údů, čili o výevik koordinace svalové — spořádané činnosti svalů. — Při složitějších pohybech — běh, skok — eviči se koordinace statická i svalová. K jednoduchým prvkům pohybovým postupem mysle vývoje, řadí se prvky psychické — duševní —, mezi nimiž zvláště pud po zaměstnání, nápodobivost a závodivost prvé místo zaujímají. Spojením všech těchto živlů herních spolu se zálibou v rytmu a pohybech krouživých vznikaly složitější pohybové hry a tak se i člověk seznamoval s důležitostí tělesných cvičení, pozoruje dítě před dobou školní. Na to poskytlo se dítěti co nejvíce náhrady za hru, co nejvíce pohybu a učilo se zápolu. Mimo to se znalo, že i dospělý potřebuje něco vedlejšího vedle svého zaměstnání co bylo by mu hrou, zábavou a sportem a sám zákon biologie potvrdil.

Tak znali staří a my nyní vlastní pořad athletický a na hřišti dle toho stanovíme čili sporty pěstované rozvrhujeme na několik skupin, často jen formálně souvisících.

A tu, nežli půjdeme dále, nutno si uvědomiti, že slovo sport má více významů. Se stanoviska evičického sportovce může znamenati:

1. Podobně, jako hra dospělých v širším smyslu, zábavu, zaměstnání prázdně, vystřídání práce povinné. V tomto významu nesouvisí sport často vůbec s tělesnou výchovou (sbírka známek). Sporty jízda na koni (pro zábavu), bruslení, sáňkování a j. pohybové sem patříci jsou na př. turistika, lovectví,

2. Zaměstnání, konané sice co zaměstnání prázdně, avšak za účelem vyniknutí, docílení jistých úspěchů. V tomto smyslu obyčejně slovu sport rozumí se zvláště v kruzích tělocvičných. Všechny druhy sportu pohybového i svrchu již uvedené lze v tomto smyslu pojímati. Sport v tomto slova významu znamená ovšem specialisaci pohybové práce. Aby se docílilo výsledku co největšího, pěstuje se jen jediný druh cvičení nebo jen málo cvičení úzce souvisejících, na př. těžká atletika.

3. Tělesný pohyb, péči o zdraví — péči o tělo. I v tomto významu je sport zvláště u Angličanů. Je to sport tělocvičný, tělesně výchovný.

Uvažujeme-li o významu slova sport se stanoviska vychovatele, tu možno rozlišiti především od sportu, který znamená jen zábavu a jen honbu za cenou, sport tělocvičný, který sice se stanoviska subjektivního (evičence) má po případě jen účel zábavný a účel vyniknutí, uplatnění se, zvítěziti, ale se stanoviska vychovatele znamená péči o tělo. Tohoto významu může nabýti řádně řízený sport vždycky, zvláště hledí-li se zbavit své jednostrannosti. Takto vedený sport stává se tělocvikem. (Tělocvik starých Řeků.) I v sokolském tělocviku obsažena jsou všechna sportovní cvičení.

Sport pěstovaný jen za účelem úspěchu, chová v sobě nebezpečí zvrhnouti se v starořecký atletismus — sport námezdný — professionalismus, přecházející ve způsob, kdy jeden nebo dva nebo několik lidí ukazuje své výkony lidem pro zábavu.

Sporty u nás pěstované možno rozvrhnouti na několik skupin:

1. Atletika. a) Atletika těžká: vzpírání břemen, zápas, box (rohování) a tahání lana. Silné, mohutné a těžké tělo se zde hlavně uplatňuje.

b) Atletika lehká: běh, chůze, skoky (do výšky, dálky, o tyči, trojskok).

c) Zvláštní odvětví atletická jsou házení (oštěpem, diskem, kladivem), vrhání (koulí, krychlí), šplh na laně. Tato odvětví spojují se obvykle s lehkou

athletikou a jsou kluby pěstovány. Lehká atletika spolu se zvláštními odvětvími atletiky znamená soubor cvičení přirozených, která stejnoměrně jsou pěstována na volném vzduchu, jistě mají svůj cenný význam ve výchově tělesné. Skutečně také přestupují se v mnohých pokročilých jednotách sokolských jakožto výborný doplněk tělocviku nárad'ového. Sport zde souvisí úzce s tělocvikem. Poznamenati sluší, že mnoho vynikajících sportovců českých bylo též členy sokolských jednot.

(Dokončení.)

VÝZNAM TYRŠŮV.

Na žádost chicagských Sokolů k Tyršovu večeru, dne 21. března 1885 sepsal Sokol V. Šnajdr.

Při večírku přednesl Jos. Čermák.

BYL národ náš sic probuzený —
Již protíral si oči ze sna
A hledě kol jak udivený
Uvěřit zdráhal se, že vesna
Se zelená kol, květy pučí,
Roj včel ladem a nivou bzučí
A ptácat píseň jásá, plesá —
Z probuzeného jarem lesa.

Své oudy mdlé si protahoval,
Jež zdřevěněly tvrdým spaním,
A zívaje, se provaloval. —
Zaklnul, mdlý, těm větrům ranním,
Jichž vlny trochu zimné byly.
Však za to krev mu rozproudily,
Že liné oudy vzpružily se —
Skok — v proudu žití ocitly se.

Rozliční vyskytli se páni,
Již vzali klaeka do učení.
Nastalo potom cepování
Jak v katechismu, tak ve čtení,
Po čase honěn do mluvnice,
Pak přikován k metafysice *)
By seznal to, co neví žádný, —
A tak stal z něj se mudře řádný.

A mnohým slavným vědám
Jež učili suchými slovy:
Sanskritem přivedli jej k vědám **)
Němčinou zas ku Hegelovi.
Měl dobrým filosofem býti,
Latinsky, řecky boha etiti
A svatou staroslovanečinu
Sekati líp než mateřštinu.

Posléze v tajnost integrálů ***)
Jež zasvětili v horlivosti —
A počtem diferenciálů
Vršili sumu učenosti,
Až školák "vědou" zvrtohlavěl
A zapoměl, že národ mladý
Není jen pro "dresuru" tady.

I sluch mu stupěl, takže ptáků
Líbezný švehol marně zvučel
Kol něho. Ubožáku
Jen stále kantor v uších bručel.
Když pak kdys v nestřežené chvíli
Stesky se v píseň rozperlily,
Čepejřili se kantorové:
"Co že to za hlouposti nové?"

Tím směrem mladý národ český
Byl honěn, cepován a mořen,
Poslušnost slepou — hrom a blesky! —
Vytkli mu za zdárnosti kořen.
"Vrehnosti, již pán bůh dal tobě,
Poddán buď za živa i v hrobě,
Knězi posvátnou celuj ruku,
Od pánů pokorně trp muku!"

Tím způsobem z něj vychovali
Tvora sic velmi učeného —
Jen že ho v pouta ukovali,
Až nevěděl, co právem jeho,
Hřbet ohnutý, kolena svislá,
Řeč jako u lokaje sčíslná,
Úsměvem oko mžourající
a hanbou hlava klesající.

Kdo, ach, že jest ta smutná stvůra?
Potomek Žižky, Táboritů? —
Vždyť plíží se jak noční můra,
Jež ranního se leká svitu.
Kdo je to? Díš, že národ Čechů?
Taký by nepřemohl blechu —
Jsa v hlavě, nohách poníženy,
V povaze srdci — patvor ženy.

Taký má rvát se o svá práva?
Palcát mu skryli do musea,
Meč zarostla mu polní tráva
A hlava hanbou splesnivěla.
To chrabré páže zemdlelo mu.
Jiskrné oko zamžilo se
Odvážné slovo — skrčilo se.

Čím měl se bránit proti škůdcům,
Když bezbranný stál na bojišti?
Jak odvahu vdechnouti vůdcům,
Jež z mužných prsou jenom prýští?
Ach, běda, běda! v boj nerovný
Musel se národ Čechů dáti —
Kde Záboj, Žižka neumorný?
Slyš nepřátel se pluky smáti.

Však aj — ký zjev zřít na obzoru?
Jak chrabrý rytíř ze Blaníka
Lva Čechů maje na praporu
V boj letí švihem Sokolika
Jonák, v němž v tvrdý kov se slila
Udatnost, smělost, křepká síla,
Jež postrašila nepřátele. —
V něm mužnosti etím učitele. —

To Tyrš — jenž vida chabost naši
Zahouknul v národ hromů hlasem:
"Páž k paži zšikujte se braši,
Vzplau oko vaše hrdin jase! —
Síla, a nikdy gramatika,
Vyhrává vojny dnešním časem,
Srazte, jenž zpupně s námi smýká,
Hrr! do opravdy a ne špáses!"

Jen v těle když jest národ silen
A v mysli smělost má-li vrytou,
Při tom když pravdy svaté pílou
A duši svobodou má spitou,
Když na výsluní ideálů
Zisk nehledá, odmítá chválu:
V té zbroji zvítěziti musí, —
Nuž, nyní necht' to s námi zkusí!

*) Onen odbor mudrosloví, či filosofie, který se zabývá nadpřirozenými věcmi, tedy takovými, o nichž nikdo ničeho neví. — **) Vědy, posvátné knihy starých Hindů, neoceňitelné zejména pro jazykozpytce. Psány jsou jazykem, jenž slove sanskrit či sanskrit, jež jazykozpytci pokládají za matku jazyků afrických, jako perského, všech slovanských, germánských a normanských. Sanskrit studují učenci hlavně na základě věd (sv. písma Indů). Dnes je jazykem pouze církevním, jako latina a stará slovenčina. — ***) Integrály a diferenciály — ty počty tvoří dohromady tak zvané vyšší počtářství (matematiku).

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICE.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB.
CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15 každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

Dr. J. RUDIŠ. JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Editor:

Spoluredaktor:

JAROSLAV KOŠAŘ, 1928 So. 63rd Court, Berwyn, Ill.

SUBSCRIPTION - - - - - \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně - - - - - Do Čech \$1.0

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zdeň tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednání V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednání Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednání zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracují a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Dr. Winfield S. Hall:

OTEC A SYN.

Nejlepší přátelé. — Jan s otcem svým studují některé záhady života.

(Pro list náš upraveno za laskavého dovolení spisovatele i Americké Jednoty Lékařské).

(Pokračování).

“Vystihl jsi správně,” ubezpečoval otec.

“A vidíš tatínku, to vysvětluje mi něco, čemu dříve jsem nerozuměl,” rozhovořil se Jan. “Před několika nedělemi, když jsme byli v našem letním baráčku u jezera, chtěli jsme my hoši, aby Marketa šla si s námi zaplavat. Ona zná výtečně vyrazit i doveďe mnohé pěkné obraty, jakž plavčík nás v tělocvičně byl i ji naučil. Chtěl jsem, aby ukázala hošům co dovede a jak elegantně dovede brázdit vlnky vodní. Odpověděla mi, že nedbá, že nemůže a mně dopálilo i řekl jsem jí. Pak mně maminka zavolala do kuchyně i pravila: “Jene, když Marketa ti řekne, že nedbá, že nemůže do vody, že nemůže plavati, aneb cvičiti a jiné konati, to musí ti stačiti, bez dalšího vysvětlování a zejména u přítomnosti jiných. Musíš uznati, že příčina její jest podstatná!” Začal jsem se s maminkou domlouvat i matka konečně řekla, jestli musím již mermomocí věděti, proč Marketa nešla do vody, že mi to poví. Dostala prý svou periodu, měsíční i nemůže do vody jistě po celý týden. Nevěděl jsem co tím matka myslela, ptáti jsem se nechtěl a tak jsem na věc zapoměl až nyní vše jest mi jasné, jen to mě překvapuje, že tak mladistvá

děvčata jako Marketa již takové době přechodné podléhají.”

“Abys znal”, vysvětloval otec, “Marketa začala mít měsíční tyto periody, sotva že jí bylo třináct let i dostavovala se tato období pravidelně za osmadvacet dnů průběhem posledních dvou let. Vidíš synu milý taková jsou zařízení všemocné Přírody, která připravuje děvče pro příští mateřství a také jest částí plánu této Přírody, aby připravila dívku k nejvyšším úkolům ženskosti, k úkolům na nejvyšším posvátným a takovým, jež velikého významu jsou ve společnosti lidské i celých národů. Na zdraví a posile i utužení ženy tedy mnoho záleží! A my ze zkušenosti víme, že náhlé zachlazení, přílišná námaha v době takové po čtyry až pět dnů mohly by mnoho uškoditi na zdraví. A z té také příčiny Marketa nechtěla do vody.”

“Rozumím nyní,” prohodil Jan, “ale nemohu pochopit co se vlastně v době té přechodné děje?”

“Nevím Jene, zdali jest třeba u věci této jít do podrobností; stačí, když si uvědomíš, že v takovéto periodě, takovéto době, období měsíčním děvče aneb žena jest nad míru citlivou fysicky, může mít někdy hlavy bolení a stěžovati na bolesti v různých částech těla. Vedle toho, že jest silně nervosní, že pláče hned pro každou maličkost, jest velice choulostivou a kdyby se měla nastuditi, aneb příliš unaviti mohlo by jí uškoditi průběhem změn jejího těla a ona by jistě onemocněla. Začasté jsme jako lékaři k takovým a podobným případům voláni, kdy choroba se objevila následkem nějaké expozice, zachlazení, jež mělo zlé následky pro celý pak budoucí život takové dívky a pro její úkoly mateřské po provdání se.”

“Nyní zdá se mi, že pochopuji vlastní situaci,” prohodil Jan i pokračoval: “Jestli pak jsem nebyl hlupákem, chtít za takových okolností, aby nám Marketa ukazovala své “kousky plavecké”. A ještě jsem se na ni hněval. Štěstí ještě, že druzí hoši stáli opodál a neslyšeli co hovořil jsem. A pak nebyli ani známí a matka mě zavolala.”

“Učinila tak patrně”, řekl otec, “aby Marketa ušetřila rozpaků, jež jistě by byly následovaly, kdyby hoši byli slyšeli!”

“To mne aspoň něčemu přiučilo, abych si dal podruhé pozor.”

“Pravdu díš, jest velice důležité, čemu by každý mladistvý gentleman naučiti se měl a ty záhy již oetneš se v okruhu společnosti. Považ, vždyť již za týden máte společenský večírek na vyšší škole, pak i v tělocvičně připravují se na přijetí těch, kdož od mládí navštěvovali školu tělocvičnou. Každý mladík, jenž doprovázeti má sestru svou, aneb kteroukoli jinou mladistvou jámu, měl by o těchto věcech věděti, měl by znáti vše o čem jsme tu byli hovořili a řekne-li děvče, že nedbá učiniti tak či onak, že jest jí nevolno, že nesúčastní se té či oné činnosti, hry, toho kterého výkonu v tělocvičně a podobně, musí nám stačiti a přání jejímu musíme se bez námitek podrobiti, vědouce, že má děvče aneb žena k odmrštění vlastní své důvody.”

Za týden na to otec se synem šli opět na procházku a Jan se ptá: "Otče uvažoval jsem mnoho o tom všem o čem jsme minulé neděle hovořili a když jsem myslel již, že vše chápu, tak abych nevyvedl zase nějakou hloupost, naskytla se mi nová otázka. Jakž jest to s mužským pohlavím, či máme i my své doby přechodní, takové nějaké období, periody a podobné?"

"Zrovna o tomto období pohlavního života mužského rodu chtěl jsem dnes s tebou zavést řeč i těší mne, že jsi sám již o tom začal. Matka tvoje hovořila s Markétou, nežli měsíčně se u ní objevilo, tak aby ji za v čas připravila na tyto periody a aby se nezalekla při prvním se objevení, aby nemyslela, že jest moc nemocnou a podobné. Stejným způsobem, my otcové, aspoň ti z nás, kteří jsme věnovali věci té náležitou pozornost, věříme, že i hochu se má pověditi cosi o jeho době přechodné v životě pohlavním, tak aby náležitě byl připraven i chránil se před starostmi zbytečnými a neměl z toho strachu, co jeví se zákonem veliké Přírody."

"Cože pravíš otče, starosti a strach? Což je to tak zlé?"

"Zdá se být v některých případech, protože hoch nerozumí významu svých zkušeností a všelijak si vysvětluje a vždy obyčejně chybně. Ví-li již napřed o těchto věcech, zná-li tělo své i poučení získal o svém pohlaví, pak ovšem nic jej nepřekvapí a také jej nezastraší. Jedině okolnost, že ponechán byl v naprosté nevědomosti o nejdůležitějších úkolech člověka zavinuje, že z takové nevědomosti mnohé zlo pochází!"

"Nyní začínám chápati," odvětil Jan.

"Dobrá a vysvětlení bližší bude tedy jen na místě. Tak, když jest hochu as patnácte, šestnácte let aneb více, obyčejně však v roce patnáctém, roste do výšky, stává se jaksi mohutnějším a jestli chodil i do tělocviku, pozoruje, že svalstvo jeho poměrně více tuhne. A s tímto vzrůstem i jeho pohlavní orgány se vyvinují a jeho mužství se hlásí. Pamatuješ se dojista, jakž vysvětloval jsem ti, že varlata rostou a v nich dvoje látky tekuté se připravují, první látku říkáme símě, čili tekutina fertilizační čili oplodňovací a druhá jest tak zvaný spermin, čili chám vnitřní sekrece to jest odměšování, kteréž přispívá k vývoji všech vlastností v hochu, jež vedou k mužství!"

"Ano," podotkl syn. "Pamatuji se na to dobře i uvažoval jsem o slovech rady tvé otče častokrát a můžeš být ujistěn, že dle toho co jsi řekl, jsem se i zachoval."

"Netřeba mi o tom ujištění tvého, synu můj; vždyt' vidím na obličeji tvém, na očích i ve všem jednání a snahách tvých i jiných počinech. Vše to dokazuje mi, že chápeš vedení života čistého! Však ale, abychom se opět vrátili k tomu co nazval jsem přechodem. Když varlata hoeha začnou růsti, také druhé pohlavní orgány rostou, tak jako vnitřní i zevnější. V těle uvnitř, nad varlaty a vzadu za měchýřem močovým jsou malé dva váčky ústrojí to, jež pojí se malou rourkou s oběma varlaty. Tyto

malé váčky s jejich zvláštními záhyby na povrchu a jejich malé taštičky a sáčkovité komůrky uvnitř oddělené vyrábí látku, jež lučebně velice se podobá bílku vaječnému, jenže není čistá; jest spíše jako klijovatina a maz želatinový, jakž dělá se ze škrobu a vaří se tak dlouho dokud se neučistí. Tato opalovitá, jemná želatinová látka, jež pozůstává po většině z bílkovin jest Přírodou velmocnou určena k úkolům velice důležitým, to jest poskytování potravy buňce spermatické čili semenné. Ústroje pohlavní u mužů nazýváme plodidly, u žen rodidly. Plodidla pak v celku sestávají, jakž řečeno již ze dvou varlat, která jsou uložena v šourku, jsou to žlázy, které vyměšují semeno. Opakuji, abys pochopil snáze. Varlata mají vejčitý tvar. Varle jest opatřeno vazivým pouzdrzem; vlastní tkáň varlete sestává z krevních a lymfatických cév, z omezené tkáně a oněch semenovodných kanálků. Na každé varle přiléhá nadvarle na zadním jeho okraji. Tam hojně jest cév."

"A neřekl jsi mi otče jednou již, že tyto buňky semenné jsou fertilizační čili oplodnění působící, či jak se zove?"

"Tak jest," odvětil otec, "nazvali jsme je spermatozoa čili buňkami semennými to jest mužského semene. Jsou hlavní součástí látky, která přichází z varlat. Každá taková buňka semenná jest ve svém tvaru hruštičky podobná, to jest hlava a pak již jest tu ohon, jenže to vše jen pod drobnohledem zjistiti se dá. Tu tělíska se jeví s podlouhlou na předu přirostlou hlavičkou, která jest pomocí úzkého krčku a tlusčího těla spojena s bičkovitým oním ohonkem, jenž pokud semeno čerstvo a živo, velmi živý vlnitý pohyb vykonává, kterým celé tělísko s hlavičkou napřed rychle se pohybuje a najdouc vajíčko ženské do něho vniká. Spermatozoa vyvinují se a epitheliových buněk, varlete; jsou tedy přeměněné buňky mužského organismu — nikoli nějaká zvířátka, jakž řecké jejich jméno naznačuje. Nedostatek těchto tělísek v semeni činí toto neplodným. Pohyb jejich vyžaduje pokrmu a z toho tato tělíska želatinová se živí, prospívají."

Syn pozorně naslouchal a otec pokračuje:

"Když ony malé váčky čili puchýřky semenné začnou růst naplňují se onou látkou. Za několik týdnů se přeplní tak, že více nemohou udržeti i vyprázdní se jednoduše. O toto vyprázdnění Příroda se postarala a pak zase nové naplnění počne a tak jde od vyprázdnění k naplnění."

"A toto naplnění i vyprázdnění mohli bychom nazvat periodou čili mužským obdobím, ne-li otče?"

"Tak jest," prohodil lékař. "Pokud ústrojí se týče, nutno zapamatovati si i další složení. Tak nadvarle má hlavu a ohon. V hlavě nadvarlete semenovody varlete spojují se v jediný kanál, který v četných záhybech, jakž řečeno již, pokračuje do ohonu nadvarlete a přechází v odváděcí kanál. Na tomto odváděcím kanále rozlišujeme počáteční, střední a konečnou část. Stěny tohoto kanálu jsou kosti silné, průběh jeho jest tento: Z počátku kanál odváděcí vine se na zadní ploše varlete a na vnitřní

ploše nadvarlete, táhne se vzhůru, na horním konci opouští varle, prochází kanálem tříselným, pak obloukovitě pokračuje podle močového měchýře k jeho spodině, kde přichází k zadnímu kraji předstojné žlázy jednak do puchýřku semenného — vesicula — jednak do výmětného kanálu. Tyto výmětné kanály vcházejí do spodiny předstojné žlázy, procházejí touto žlázou a ústí do zadní části močové roury. Předstojná žláza — prostata — leží pod močovým měchýřem a má laloky. Pak již přijde pyj. Tolik o vlastním těle nutno znáti i vlastním ústrojí.”

“Rozumím, ale rád bych věděl, jak dlouho taková perioda čili to naše období trvá?” ptal se Jan.

“Může být někdy deset a jindy více dnů, aneb i čtyry až pět týdnů; obvykle bývá mezi dvěma čtyřmi týdny.”

“A co, že tak nepravděpodobně?”

“Jest pravidelné více méně, nikoliv však tak pravidelně, jako u druhého pohlaví. Vidíš hochu, to naplnění může býti rychlejší, aneb pomalejší dle toho, jaké jíme pokrm, dále jest podmíněno i pohlavním rozechvěním co zatím vyprázdňování děje se častěji, když objeví se u muže zkušeného tak zv. pohlavní stimulace, podráždění. Však zkušenost ta může se zváti obdobnou, třeba nebylo tu zrovna veliké pravidelnosti.”

“A ví o tom mužský, kdy se takový ten váček vyprázdní?”

“Může za jistou dobu, ba mnohý zná, ale zvláštní jest, že ví, kdy se vyprázdnil váček, však není si vědom vyprázdnění.”

“To jest divné,” namítl Jan. “Tomu nerozumím.”

“Je to tak,” pravil lékař. “Mladý muž se na jednu probudí ze zdravého a za časté snivého spánku, jindy neklidného a podobně a tu shledá ku svému podivu, že z pohlavního ústrojí jeho cosi vyteklo. Tak to začne, jak vidíš, ve spánku a třeba se probudil, ono vyprázdnění již se skutkem stalo dříve, nežli se probudil.”

“A je mnoho takového výtoku?” ptal se syn.

“To není vždy stejné, někdy mužeme říci, že as lžička, jindy celá lžice.”

“Tolik výtoku jistě zavlhčí prádlo, aneb může nechat stopy v posteli, není-li pravda?”

“Ano, tak se stává. Protože však jest jednou za deset dnů aneb jednou měsíčně, mladík si konečně tomu zvykne i netrápí se tím zbytečně.”

“A nalezají se v takovém nenadálém nočním výtoku i tak zvané buňky semenné?”

“Z pravidla ano a jest jich dost. Vidíš synu, buňky ty nashromáždily se v ústrojí, jakž byl jsem ti již popsal. Když váčky ony se vyprázdní, vyprázdní se i ony puchýřky a símě se vylévá, vytéká někdy, jakoby bezděčně. Mladík rozumný snadno si vysvětlí i netrpí se k vůli tomu, protože jest zcela přirozené, čili tlak se odstraňuje i všeliké napjetí. Ono napjetí se skutkem stává za nashromáždění se látek bílkovitých v puchýřkách semenných a když bylo látek těch mnoho, tedy přebytek jde jednoduše ven. Tak výtok se děje, výtok v němž jest množství

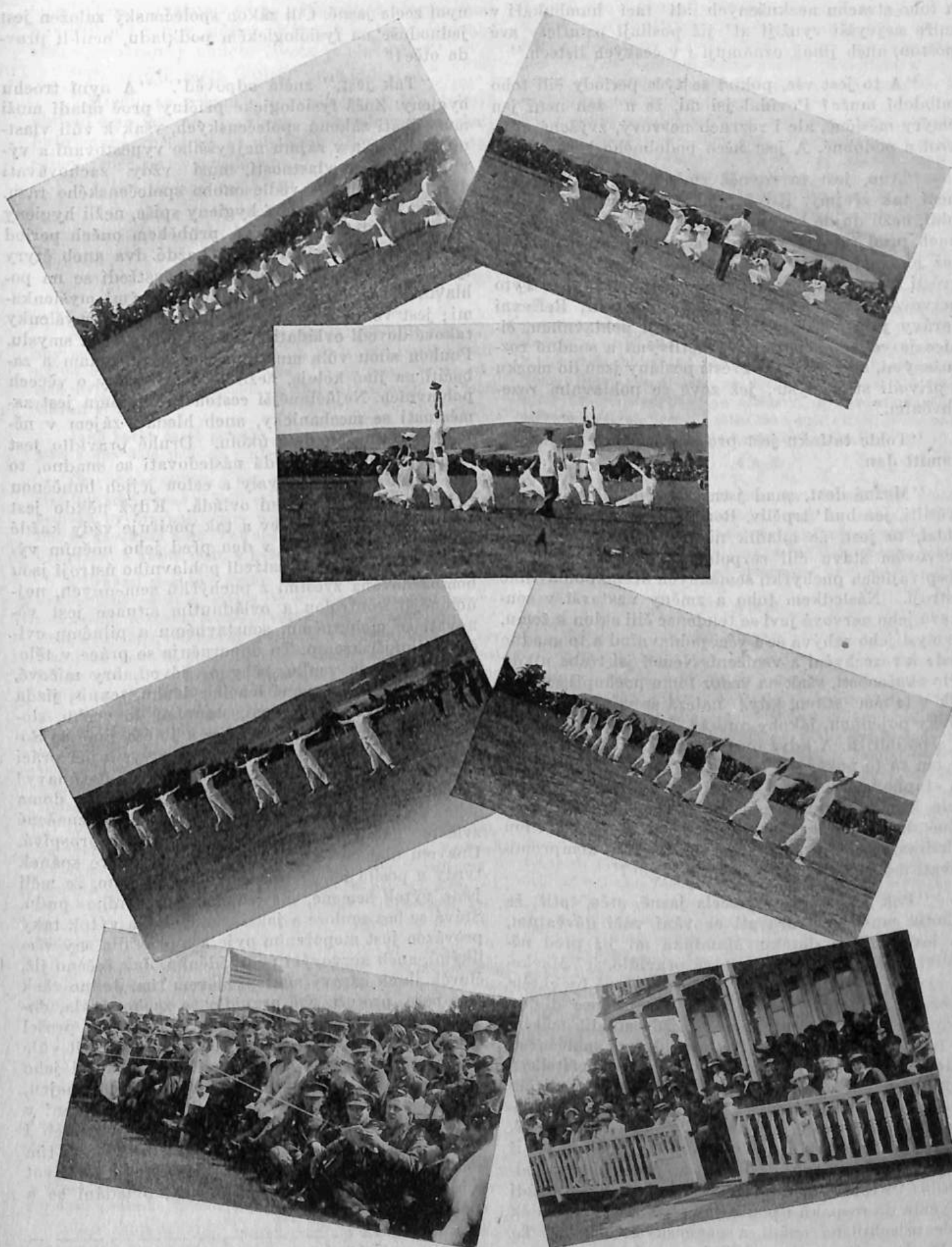
buněk semenných třeba, ale celkem pro zdraví naše mnoho neznamená.”

“Ale, když by člověk nevěděl, do jista, že by se divil, ne-li docela polekal.”

“Tak za časté se stává. Mladíci, jimž tato období a občasná výtoky nebyly náležitě vysvětleny, myslí, že trpí nějaké ztráty, že podlehlí nějaké chorobě a za časté starají se i uvažují o věcech, jež zbytečně je rozčilují. A běda takovému mladíku, který v tomto stavu náhodou, aneb jiným způsobem, dostal do rukou všelijaké pamflety, obrázky nesmyslné, knížечky a oběžníky nesvědomitých mastičkářů a tak zvaných ‘lékařských institutů’, kde mluví se o ‘tajných nemocích’ a podobně, jen aby působilo se na obrazotvornost nevědomých a starosti se jim působily. Tak dostanou se do rukou všelikých šarlatánů, kteří těží z hlouposti lidské, vydávají pamflety, oznamují v novinách a pohrávajíce si s nejdražším člověka zdravím, slibují mu uzdravení všech nemocí ‘tajných’ i jiných, jen když pošle dollary. Vyrábí patentní léky, brečky bezcenné jen na oklamání lidu a žel oznámky takové najdeš i v listech našich největších. Rozpoznání nemocí děje se poštou a na vzdálenost a léčí se choroba, která vůbec ani v případě tom nestává. Tito upíří lidské společnosti bohatnou z důvěřivosti lidu a mnohého mladíka uštvali přímo k šílenství, jen když zaplatil a ne-li, tož vyhrožovali mu prozrazením, že jest stížen chorobou tajnou a jinou nečistou. Strach jest špatný lékař na tom humbukáři toho druhu pracují.”

“Zdálo by se přece otče, že něco podobného zákon nedovolí, že v zájmu obecnosti mělo by se zakročiti a firmy takové pronásledovati?”

“Téhož náhledu jest každý řádný lékař,” odvětil otec, “však tito šarlatáni a dryáčníci, namnoze i poštu a oznámkovou část časopisů našich zneužívají proklouznou technickými chybami našich zákonů a tak jest hodně obtížné dostati se jim na kůži, třeba prováděli nejhanebnější lichvu s lidským zdravím a štěstím člověka! V případech takových jest těžko získati důkazy, jež předložiti by se mohly jako svědectví u soudu trestního a spolkového a zabezpečiti nějaký ten rozsudek, protože mnohý oklamáný zdráhá se pověditi o své zkušenosti s takovým a podobným léčením poštou a prostřednictvím knížek všelikých i oznámek. Však tolik si zapamatuj: Kdykoliv bys narazil na nějakou otázku ve svých zkušenostech, pohlavní čili jinou, která by vyžadovala vysvětlení, přijď k otcí svému, pakli jest po ruce a jestli ne tož jdi pozeptati se pravidelného lékaře i svěř se jeho péči, jeho vědomostem, poctivosti a svědomitosti. Však těch, kdož oznamují se stráž těch, kdož vyléčení v každém případě slibují se varuj, jakož i tak zvaných lékařských institutů a šarlatánů, kteří slibují, že za poradu ničeho nečítají, ani prvou prohlídku, jenže další draze obvykle pacient zaplatí i na zdraví svém mnoho si bezcennými brečkami a léky patentními uškodí. Není jeden lék na jednu nemoc pro všechny stejný a ve stejné dávce, jako pravdou jest, že strach je špatný lékař

Naši hoši cvičí prostná, jako družina kanadská v Anglii.

a toho strachu nezkušených lidí tací humbukáři v míře nejvyšší využijí at' již posílají pamflety své poštou, aneb jinak oznamují i v českých listech."

"A to jest vše, pokud se týče periody čili toho období muže? Povídal jsi mi, že u žen není jen čmýry měsíčně, ale i rozruch nervový, zvýšená citlivost a podobné. A jest něco podobného i u mužů?"

"Ano, jest to rovněž změna čili výtok, jenže není tak zřejmý. Když puchýřky semenné se přeplní, nežli dojde k vyprázdnění, to jest poslední den aneb před samým výtokem semene u večer, nervy, jež jdou od těchto semenných puchýřků, posílají zvěsti ku středům nervovým v zadu na míše. Tyto nervové zjevy končí dvojím způsobem: Reflexní zprávy jsou poslány zpět k ústrojí pohlavnímu, činnice je velice citlivými a vznětlivými a snadno rozrušenými, kdežto druhé zvěsti poslány jsou do mozku i přivodí stav mysle, jež zove se pohlavním rozechvěním."

"Tohle tatínku jest pro mně až moc hluboké," namítl Jan.

"Možné dost, snad jsem zabočil, ale dá se vysvětliti, jen bud' trpěliv. Rozumíš tomu, co jsem povídal, to jest, že mladík někdy ocítá se v jistém nervovém stavu čili rozpoložení a sice následkem dospívajících puchýřků semenných svého pohlavního ústrojí. Následkem toho a změny nastavší v soustavě jeho nervové jeví se tendence čili sklon k tomu, že mysl jeho zabývá se i věci pohlavními a to snadno vede k rozechvění a vznícení. Neměl jsi třeba nikdy této zkušenosti, však na vzdor tomu pochopíš, že mladík v takém stavu, když nalezá se ve společnosti dívky pojednou, jakoby nutkán, jeví přání obejmouti a polibiti ji. A když by tak učinil, aniž dostalo by se mu za to pokárání, odmrštění, snaha ta mohla by se stupňovati a přání vlastní mohlo by jíti ještě dále, k bodu styků těsnějších, důvěrnějších, čili přílišné dotěrnosti osobní! To jsou kroky, jež vedou mladíka, že učiní něco co nebezpečně by kompromitovati mohlo charakter jeho přítelkyně!"

"Pak jest ovšem již zcela jasné, otče, totiž, že mladík musí se uvarovati chování vůči děvčatům, to jest bližšího doteku. Maminka mi již před několika měsíci povídala, že stává pravidlo, jež Markette vysvětlila a s tímž pravidlem, že i mně by chtěla obeznámiti, neboť jest jednak důležité pro dívky, jednak i chlapce dospívající: "Každý mladík měl by se totiž držeti jednoduchého pravidla ve společnosti a to na své i mladých dívek dobro, svých přítelkyň a tím pravidlem jest: "Jen žádné důvěrnosti čili jinými slovy nedotýkati se jich vůbec způsobem nehodným pak zvláště. A pokračující vysvětlovala mně, že nesluší se mladým lidem, aby počínali si příliš důvěrně a familiérně. Ptal jsem se proč a matka odvětila: "Protože není kavalířské ani mužné a uvádí děvčata do rozpaků i ponižuje i zbavuje je mimoděk pele ušlechtilého mládí a panenských cností." To bylo vše matkou mi pověděné a nyní tomu již rozumím, proč takový zákon společenský stává. Jet' mi

nyní zcela jasné. Čili zákon společenský založen jest jednoduše na fyziologickém podkladu, není-li pravda otče?"

"Tak jest," zněla odpověď. "A nyní trochu hygieny. Znáš fyziologické příčiny proč mladí muži musí dbáti zákonů společenských, však k vůli vlastnímu dobru a v zájmu nejvyššího vypěstování a vývinu mužných vlastností, musí vždy zachovávat dvě pravidla ještě vedle onoho společenského rázu. To jsou pravidla osobní hygieny spíše, nežli hygieny společnosti lidské. Za prvé, průběhem oněch period čili období jest několik dnů každé dva aneb čtyry týdny, kdy mysl i instinktivně soustředí se na pohlavních věcech, čili zanášá se takovými myšlenkami; jest velice důležité pro mladíka, aby myšlenky takové dovedl ovládati v pravém toho slova smyslu. Pouhou silou vůle musí obrátiti zřetel jinam a zabochiti na jiné koleje, nežli jsou myšlenky o věcech pohlavních. Nejúčinnější cestou k cíli tomu jest zaměstnati se mechanicky, aneb hledati zájem v nějaké početní záhadě i úkolu. Druhé pravidlo jest neméně jednoduché a dá následovati se snadno, to jest snaží se unaviti svaly a celou jejich buněčnou tkáň, jež soustava čivní ovládá. Když někdo jest jako v kleci zavřený lev a tak pocituje vždy každé dvě a čtyry neděle — v den před jeho nočním výtokem símě — a jeho ústředí pohlavního ústrojí jsou bombardována zvěstmi z puchýřků semenných, nejúčinnější kontrolou a ovládnutím situace jest věnovati se mohutnému, soustavnému a pilnému cvičení, silnější hře ap. Tu doporučuje se práce v tělocvičně, hry na venku, běhy o závod, hry míčové, házená do koše, kopaná lehčího druhu, tennis, jízda na lýchách, v zimě bruslení, stoupání do vrchu, složitější prostrná s náradím či bez a jiné a jiné, co Sokolny naše poskytují, nemluvě ani o vysilující práci tělocvičné na náradí. Práce ta má jíti až do únavy! Ti, kdož více méně sedí při práci své, mohou doma sekati dříví a jinak se zaměstnati a v době označené zvláště natáhnouti. V tu dobu únava prospívá. Unaveni uleháme a záhy pohřbíváme se ve spánek tvrdý a posilující, třeba jsme shledali ráno, že měli jsme výtok semene, následkem pohlavního pudu. Stává se bez soulože a jaksi samovolně a výtok taký provázen jest ztopořením pyje a z pravidla sny všelikými, aneb nervovým podrážděním. Jak řečeno již, člověk jinak zdravý neutrpí zjevem tím. Jedno však jest jisto, protože obě pravidla se zachovávala, došli jsme kýmž výsledků; taký mladík prošel pohlavní krizí a přec ani na okamžik neztratil vůle a naprostou kontrolu, sebe samého ovládání i jeho fysických a pohlavních sil. Již toto vědomí nejen, že poskytne mu důvěry, ale i zdravé uspokojení v pochopení povinností svých a cnostech mužných i věnuje se na druhý den práci své a zaměstnání s tím vědomím, že všemocná matka Příroda o jeho život pohlavní pečuje za jeho silné vůle, ovládání se a osobní pomoci!"

Bylo v lednu, za krásné noci měsíčné a Jan a otec jeho opět si byli vyšli na procházku.

"Otče pamatuješ se na předmět, o kterém jsme hovořili asi tak v měsíci říjnu, kdy vysvětloval's různé ty stránky období života pohlavního?"

"Pamatuji, zcela určitě," prohodil otec.

"Musím se přiznati, že měl jsem dvě taková období a to zrovna po třech týdnech a naposledy bylo rovněž před třemi nedělemi. Poprvé přišlo tak samo, jenže po zvláštním snu."

"A byl hrozný to sen?" ptá se otec.

(Pokračování.)

SÍLA.

Pro naše káňata napsal Jan Tesař.

Ač z chudé matky a chudě vyrostl, přec síly dosti měl, aby mohl se potýkati s jinými, ba, ač tělesně téměř nepatrný, ni mnohem silnějších se nebál. Snad proto, že vskutku sláb byl, myslil, že nutno-li se kdy utkati, musí jen silou vlastní si pomoci.

Jako hoča časté potyčky byly v pořadu denního života jeho a čím dále jich víc a více přibývalo.

Četl rád a zvláště o boji mezi dělníky a pány. V obou zřel lidi sobě rovné a divil se jen, proč vlastně se bijí? Což nemohli by urovnati spory bez bojů? Což jest nutno, aby lidé se navzájem bili? Což není cesta k smíru? A kamkoliv byl přišel, v každé zemi, v každém národě totéž viděl.

Přicházel mezi své druhy, radil se s nimi, ano i širších vrstev sobě všimaje, stýkal se se všemi, vyzvídal mnohé, rozumoval, rokoval, pronášel své náhledy s nejlepším úmyslem, s největší upřímností. Pracoval a únavy neznal. Někde říkali mu podivín, jinde jej v domácnostech častovali, staří jej poslouchali, a mladí se lépe spolu bavili, když staří je nestřežili. Vždy bylo to láskyplné vyslechnutí a dost. Ztrácel pomalu lásku, samovolně se vzdaloval lidí, přestával je milovati. Při jedné náhodě poslední jeho přítel s úsměvem na rtech pravil mu: "Počkej ty chytráku, však už jdou na tebe zotra!" Svraštěl čelo, vrhl pohled plný pohrdání na posměváčka, odešel s úmyslem zůstat v ústraní, kde není žádných lidí, kde klid a spokojenost sídlí. Odešel do lesů.

Vzal s sebou ty trpké vzpomínky, opakoval sobě až hoře jej přemáhala, když klnul hlasitě. "Za lásku k věci společné nenávisť jsem sklídl, za snahu po dobru všech ješitnost a klam, za polibky rány, za dobrodiní blátem poházen jsem byl, za radu poctivou a ozdravení posměšek a opovržení těch, kdož tak hluboko jsou kleslí, jen lži a pomluvou se ohánějíce..."

Toulaje se čas od času po polích a lesích a jsa milovníkem přírody, srostl se svým novým okolím a byl št'asten a spokojen! Ve městě též na něho zapoměli, jen nějaký ten novinář nějaký vtip naň ušil časem.

Záhy ale seznal, že i v té přírodě odehrávají se boje slabších se silnějšími! Tu viděl jak zmije požírá myš, onde jedna myš s druhou se pere o sousto, pavouk vyssává housenku, tu zase různé jméla dusí větve stromů, mráz i slunce trhají půdu, ta se láme, sesouvá a ničí brolhy živočichů, tedy zase boj!

A na to všechno hledí a usmívá se slunce, chrlí své životadárné paprsky, aby probudilo vůni v květu, a aby spálilo mozek poutníka spícího v poli u cesty.

Při jedné potůlce, unaven, usedl u cesty pod košatou lípu právě kvetoucí, z níž ozývalo se bzučení včeliček. Život! a myšlenka stanula mu na slovech, že "nemiluje lidí!"

Svraštěl čelo a svědomí vyčítalo mu jakési provinění. Tázavě k sobě zahovořil: "Což nebyl jsem sám také vinen, že vzdálil jsem se lidské společnosti? Vždyť cesty mé byly přímé a poctivé. Jest přece jen možno docíliti potřebného míru mezi lidmi? A jest toho vůbec třeba? Kam jen oko pohlédne samý neklid, boj, tak jakoby to muselo být!"

A tento samotář vrátil se mezi lidi. Začal hlásati své ideály, s plnou novou silou vrhl se znovu v život, v boj, a vítězil. Stal se vůdcem lidové armády silných, kteří byli s to za nadšení a práce skutečně roztočiti běh života své země dle libosti a snah upřímných, jakž zdálo se. Jednoho dne poctěn byl návštěvou starce bělovlasého i hodného. Přivítal jej, zasedli spolu a rozhovořili se. Stařec prál: "Jest to všecko hezké, že's utužen, že máš sílu, a silnou armádu, jsou ti Tvoji krásných těl, zdraví, jsou stateční, ale zda-li jsou také dobrými?" Odpověď odumřela. Po nastalém pomlčení jal se stařec hovořiti: "Zdali víš, že tisíce lidí Tě proklíná, a ti, již zdáli se slabými a třáslí se před Tebou, dnes ví o svoji síle. Ty's jim ukázal jak sílu čerpat, Ty's z těch slabochů, siláků nadělal a může se státi osudným pro Tebe. Nejen síla tělesná ale i síla mysle musí v životě popolu kráčet k vytčenému vítězství, k dokonalosti člověka jedince i celých národů! Síla taká pak vítězí, proto snažme se býti silnými, tužíce tělo i mysl svou..."

Cos evikem nabyl, tot' mrav a střídmost Tobě zachovej! Kdo nikdy na evičisti neschází, naučí se též o to dbát, by obratnost a sílu, kterouž tam osvědčiti má, co možná neztenčenou si povždy zachoval. A sebe zachováváje, přispíváš k tomu, abys i národ, jehož členem jsi, před zkázou uchránil.

Dr. Mir. Tyrš.

NAŠE VZORY . . . *)

Když prohlédli jsme si před třemi lety starožitnosti Athén, chrám Theseův, prošli kolem třinácti sloupů z chrámu Olympského Zéva i obdivovali osmihrannou věž větrů, pomník Lysikrata a konečně ubírali se branou Hadrianovou, k Propylajce, zbytkům Parthenonu, Erechteionu a zastavili se v museu, kde nezměrné jest bohatství umění sochařského, nedivili jsme se již, proč veliký Tyrš náš ve staré Helladě hledal vzory pro to své Sokolství, pro výchovu mužů celých, statečných, nadšených, zásadních a pevných charakterů. A maje na paměti povznesení lidu svého i výchovu národní, zasáhl ten Tyrš náš i k velikým vzorům statečnosti, odvahy, milovníkům práva, pravdy a spravedlnosti, již milerádi obětovali vše na oltář vlasti své a za její práva i svobodu, vzorům českým . . .

A tu v živé měl paměti Tyrš náš jeden ze vzorů nejkrasších. Vzor celého muže, vzor otce a manžela, statečného obhájece lidu svého, učitele pravdy, jenž slovem živým a tištěným potíral nepřitele svého národa nejurputnějšího, publicistu a politika zásadního, satirika, básníka nejplodnějšího a spisovatele i pozorovatele, jenž učil lid svůj poctivě a svědomitě, obětuje zájmům jeho, tedy celku, vše co jeho bylo a tomu celku podřídil vždy zájmy vlastní. Vzorem tím v letech šedesátých, tedy v počátcích našeho Sokolství byl Karel Havlíček, Havel Borovský aneb i Blahoslav. Slavný český člověk, jenž 31. října 1821 zrodil se v Borové u Německého Brodu a zemřel, dne 29. července 1856 v Praze, oplakáván nejen svými, ale i veškerým českým lidem, jemuž byl na vztek vládní i hierarchie římské, zasvětil služby britkého pera svého, práce své a činnosti veškeré.

Odvaha a statečnost i sebeobětování Havlíčkovo hálalo myslí našeho zakladatele a pozůstalé práce, dílo jeho

*) U pomníku Havlíčka 29. července.

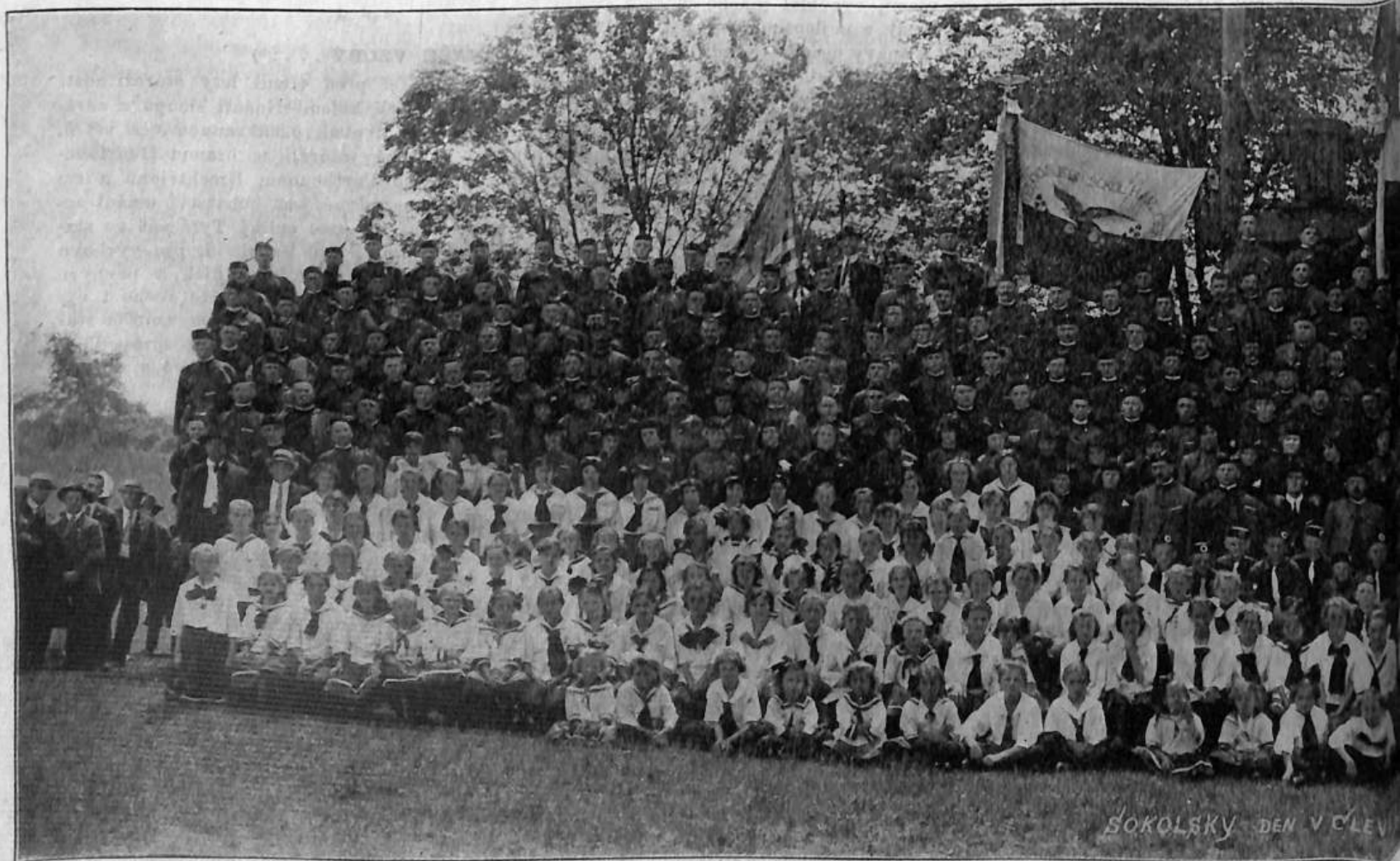
a slova přímo nesmrtelná a vlastenectvím dýšící, sršící pravdou i demokratismem naprostým, byla vodítkem Tyršovi. Jistě netušily nadšené hlavy, budující s Tyršem roku 1862 prvou sokolskou jednotu v Praze, v jaký mohutný strom vyrostl Sokolstvo a jakého významu nabude nejen v zemích českých, ale i za hranicemi a jaké úkoly v budoucnu poměrně brzkém, v dobách těžkých téměř všech národů mu přiděleny budou.

Nebojácné, utužené a silné chtěl mít Tyrš náš to mužstvo sokolské, tak nebojácné a silné v povaze, jakou vynikal Havlíček. Byla to ohnivá, nadšená, ale i tvrdě nezdolná síla Havlíčkova, která nadehla našeho Tyrše, která dávala záruku, že nové dílo budované ponese v sobě silné stopy mocné mysle volné našeho Karla. A tu nemůže se nikdo diviti, že právě to naše Sokolstvo, mající takové vzory, přistoupilo v den výročí úmrtí Havlíčka k pomníku jeho, aby nejen uvědomilo si co jeho povinností, ale co třeba, aby se vykonalo na osvobození staré vlasti naší i šlo se pod hvězdnatým praporem veliké této republiky, jménem humanity a demokratismu na pomoc všem národům k uvolnění veškerého lidstva...

Jménem humanity a demokratismu vedl nás již ten Havlíček a organizace naše činností svou národní pronikající vepsala ve štít svůj všechna ta kouzelná hesla, jimiž opájeli se od dob velké revoluce evropští národové a v která věřil i Havlíček, to jest: "Volnost, rovnost, bratrství"! Kolem hesel těchto seskupili se mužové, v nichž národ do nedávna vysmíváný viděl své bojovníky a své duševní vůdce, kteří byli kost z kostí jeho a hrdě se hlásili ku svému češství. Kdo ještě dnes neklaní se v duchu, slyší-li jmé-

na Palackého a Riegra z dob, kdy Havlíček hájil politiku jejich, vychováváje národ český a národně jej upevňuje v zásadě, patří sám k nejčinnějším pracovníkům národním, již ukázali cesty vhodné k dalšímu postupu Grégrů, Purkyně a Manesů, již všichni stáli u kolébky mladého Sokola a láskyplně upravovali mu cestu k srdcím lidu. A lid ten nadšeně se hlásil pod sokolský prapor, který mu byl po těch Havlíčkových epigramech, silných jeho článcích stělesným hrdinstvím a pravou ukázkou nového tábora českých bratří. Sdružení to s opravdovostí, budící úctu, projevovalo také hned od samých počátků svých vůli podle svých hesel jednati a stávalo se středem všeho ruchu národního v Čechách, na Moravě i ve Slezsku a konečně po všech zemích slovanských i tu v dálné Americe, zaplašující svou živostí a jarostí ospalost a netečnost.

My mnoho povinnováni jsme našemu Havlíčku a protože jsme si toho vědomi, měli bychom si dnes slíbiti, že pokud mužné statečnosti, odvahy a charakteru a jakož i obětavosti na dobro celku našeho a hlavně zásadnosti, chceme poctivě stříci velké tyto odkazy našich velikých vzorů a v době přítomné pracovati na povznesení našeho lidu, jeho utužení i volnost mysle. A jako Havlíček statečný a pozitivní neznal kompromisů malicherných, jako on dovedl vystupovati proti jakémukoli zpátečnictví, tak i my na paměti mějme úsvit nové doby zápolících národů, již vymaniti se chtějí z podejha byrokratismu, klerikalismu a hierarchie i hrozného militarismu, i pomáháme všude, kde jen se dá, k uskutečnění tužeb národa českého a lidu, jenž po svobodě dychtí, dnes již ústy zástupců svých na říšské radě mluví nepříteli svému přímo a rázně do očí. Není tu, žel, paží

sokolských tam doma, aby mohly slovo vyřčené i doložit skutkem pádným, aby mohly zjednat právo a spravedlnost zájmům svého národa.

Není paží sokolských tam doma, pravda! Ale na tisíce a tisíce paží jest zde ve Spojených Státech, v cizozemí a jinde roztroušených, šiky naše slovanského Sokolstva vůbec jdou i zde do tisíců. A z toho vyplývá, že každý z nás, každý Sokol — Sokolka měli by konati svoji povinnost a vedle svého utužení, pracovati i o utužení v těle i mysli veškerého lidu našeho, tak aby, až hodina udeří, stáli jsme tu všichni s čistým svědomím, že nezapomněli jsme té ubohé máti české — a konajíce občanské povinnosti své vůči té ženě naší, nové vlasti, o kteréž Havlíček nám byl řadu článků napsal, libuje si v ústavním zřízení naší republiky, pomáháme, seč síly naše ku vítězství spravedlivé věci ve hrozném tom zápolu, jenž zmitá téměř již celým světem...

A nejen my, Sokolové a Sokolky, ale lid náš veškerý musí si uvědomiti, v jaké době žijeme a co snad záhy budoucno nám přinese na dobro všech národů. Jako lavina valí se obroda lidstva a obrodu tu nezastaví ani ten či onen chvilkový nezdár, i dojde, musí dojiti k vítězství práva i pravdy...

Havlíček, vystupuje r. 1841 z pražského semináře a opouští pohodlí života lepšího, aby raději na svou pěst a za svých tužeb volně mysle věnoval se úkolu vychovatelskému na Rusi. Učí nás znát hierarchii, jež nikde a v ničem se nelíší a jeho "Obrazy z Rus" povídají nám tonem silným, co od byrokratických vlád všech lid k očekávání má, dnes šlehne satirou, aby zítra "Mrtvé Duše" Gogola nám představil a v pohnuté době roku 1848 v "Národních Novinách", když nešlo v "České Včele", aneb polovládnic

"Pražských Novinách", vyprávěl lidu, jak jiné národy si stojí a republiky, jež také jen z lidu a jeho osvobození povstaly. Uvěznili jej, ale odvahu jeho nezlomili, kdežto lid v týž den, co jej zatkli, zvolil jej v pátém venkovním okrese za poslance pro sněm říšský. Po záporu "Národních Novin" stal se Havlíček redaktorem "Slovana" v Kutné Hoře, kde rozvinul činnost přímo mohutnou, a čteme-li ty jeho "Epištoly Kutnohorské", čteme-li je nyní a v době nad jiné vážné, musíme se jen zamysliť, zvláště my, jimž demokratism, svobodomyslnost a pokrokovost dány jsou do vínku naší organizace. Jeho "Tyrolské elegie, Král Lávr a satira "Vladimírův křest" platí i na dobu přítomnou, třeba psány byly v zajetí v letech 1851 a 1855, kdy posléze Havlíček propuštěn byl z Brixenu z vězení, pokročilou nemocí již stížen.

Ano, tak mnohé platí! Havlíček měl na zřeteli politické obrození národa a Tyrš program jeho jen rozšířil, čili šel ku zvýšení zdatnosti národa pro životní boje, které národu nastávaly. Havlíček věděl dobře, že v těžkých bojích politických s německými vládami vídeňskými rozhodne jen houževnatost bojovníků za myšlenku svobody národní, a že nestačí jen mladický zápal, který při prvním nezdaru uhasne. To z našeho Havlíčka Tyrš, účastně se pilně života politického, vystihl a chápal dobře příčiny neúspěchů českých, národních. — Tehdy jako nyní šlo to národem našim jako krvavá nit, jevílo se v nepevném charakteru lidu, znetvořeném pobělohorským útlakem a nakloněným spíše ku trpné nečinnosti, netečnosti, nežli mužnému, opravdovému vzdoru.

A tu v tom vzdoru opět Havlíček nám vzorem, jenž věděl,

1911 ČERVENEC 4 - 1911

že stav netečnosti české nutno změnit, že třeba vychovati národ pený, národ sebevědomý, hrdý na své češství, na svoji minulost a toužící dobrou přítomností po lepší budoucnosti.

Ve stínu pomníku našeho Havlíčka, připomínající sobě chyb svých, ved'mež věc svou k novému rozmachu a za nového úsilí a práce, méně mějmež slov jako více činů na zřeteli i ochotni k obětím nejvyšším silného občana silného státu, pomněmež, že věc našeho lidu jest hluboká, dalekosáhlá. Pracujme totiž na základovém zdívu budovy našeho národního života českého, volného po česku tam doma a tu znovu zdraví, pevnost a síla mysle volné i těla i mravní udržeti mají národ při životě! A jestli k cíli tomu přispějeme ochotně a za všech snah upřímných, pak konali jsme povinnosti své, jakž Havlíček byl kázal nám . . .

Svobodu a důstojný život národa pojalo Sokolstvo jako vůdčí myšlenku pro své konání. Vychází ze zásady, že jednotlivcům všem, nejen několika z tisíců, nemůže se vésti dobře, je-li na tom celek zle. Za celek, jenž tvoří přirozený základ zřízení lidské společnosti, pokládáme národ! Proto ve všem a vždy všechno konání naše musí se brát ve znamení myšlenky národní. A tak hrdí na svůj úkol plněmež jej ze všech sil, uctívajíc památku Karla našeho tak nejlépe . . .

Fráňa Klepal:

ZA STEJNÝM CÍLEM.

Po celých Spojených Státech severo-americké Unie v jednotlivých sokolských shromážděných mužstvech již pochopilo svoji povinnost a seskupilo se pod hvězdnatým praporem a společně s armádou civilizace nastupuje v krvavý zápas proti společnému nepříteli, německému imperialismu a ostatním jeho stoupencům, utiskovatelům malých slovanských národů. Ten kdo z různých malicherných příčin dnes nekoná svoji povinnost, buď doma neb v armádě, ten není žádným Čechem a tím méně řádným Sokolem.

Co chceme a kam směřují společné snahy všech těch, kdož v dnešní kritické době stojí ve službách vlastního národa, o tom netřeba více debatovati, od samotného počátku války, i tenkrát kdy i u těch proslavených patriotů probouzela se neúvěra ve vítězství věci slovanské, Sokolstvo v prvních řadách zůstalo věrno svým zásadám "V mysli vlast, v srdci smélost" a tímto mužným heslem junáctvo matky Slavie postupovalo na poli válečném, pod praporem svým klesalo zbrocenou prolitou krví, a umíralo za věc spravedlivou a myšlenku vznešenou.

Chceme dnes v dobách těžkého utrpení jako v minulosti zůstati věrni svým zásadám. Sokolstvo v prvních řadách je povoláno do boje za samostatnost českého národa, musíme dokázati, že vlastenecké nadšení, krásná hesla, která zdobila naše tělocvičny, nebyla malichernou ozdobou, s kterou jsme chtěli imponovati české veřejnosti při veřejných manifestacích, jenom sebevědomím vykonané práce můžeme reprezentovati myšlenku sokolskou, shromáždění pod praporem červeno-bílým bud'me na přední stráž, at' jednou před soudem spravedlnosti, před tribunalem milovaného národa můžeme směle prohlásiti, že i americké Sokolstvo vykonalo svoji povinnost.

Pamatujte na ty chvíle, kdy jsme jeden se druhým opouštěli naše domovy a přes hranice utíkali do sousední Kanady a stavěli se do řad právě se tvořící české setniny, snad jenom malé procento našich věrných přátel pochopilo naše jednání. Někteří na místo uznání nás jenom nezaslouženě odsuzovali, ale to nás nezradilo od daného slibu, a když za nedlouho česká družina nastupovala cestu k atlantickému oceánu, odcházeli jsme s tím vědomím, že jdeme smrti vstříc a že chceme bojovati za myšlenku společnou, za věc slovanskou.

Z kanadského přístavu města Halifaxu jedeme s armádním transportem po atlantickém oceánu do Anglie. Na rozbouraném moři každou chvíli nás může překvapiti námořní katastrofa, však shromáždění kolem našeho praporu nevzdáváme se naděje, neztrácíme humoru a jsme připraveni nalézt smrt v divokých vlnách chladného moře, a když se přibližujeme k pevnině a vstříc nám zaznívá bouřlivý pozdrav tisíců nadšených Angličanů, tu prsa dmou se hrdostí a nitro burácí vědomím, že jistému vítězství jdeme vstříc. Při lidové manifestaci "British Workmen Union", konané dne 25. května v Londýně, kam se družina českých dobrovolníků v kanadské armádě dostavila na žádost našeho českého komitету v Londýně, defillovalo naše mužstvo před reprezentanty spojeneckých velmocí, a před francouzským vyslancetvím pozdravena byla americkým ambasadorem Pagem, který projevil sympatie americké vlády našemu junáctvu.

Bratrská jednota Sokol v Londýně postarala se o přátelské pohostění našich dobrovolníků. Okamžiky strávené ve středu krajanů londýnských utkvěly každému z účastníků v živé paměti, myšlenka sokolská našla vděčného pochopení, vzbudila nadšení a dokumentovala projev opravdového bratrství. Slétáme se ze všech končin civilizovaného světa a za jedním cílem se smrtící zbraní v ruce jdeme, neboť krví zbrocená Francie nás volá na přední stráž . . .

Dne 2. července při hromadném vystoupení mužstva naší brigády ve F.... eviřilo naše sokolské družstvo eviřením prostouhá ze šestého sletu a provedlo je s velkým úspěchem vedením br. Bulína. Druhé eviření s praporem spojeneč provedeno družstvem čítajícím 24 mužů vedením br. Kočky z Chicaga a rovněž jako první odměněno bylo bouřlivou pochvalou důstojnictva generálního štábu a ostatních návštěvníků.

Za nedlouho odjíždíme do Francie, kde nám bude dána příležitost pozdraviti krajany ve službách americké armády; na bitevním poli tisknouti si budeme bratrské pravice. Jedna myšlenka nás vede ku předu, jdeme bojovati za volnost, rovnost a bratrství. Demokracie moderního světa krvácí v tuhé boji s nadvládou despotismu, a americké Sokolstvo jde s českým praporem do Francie. Dnes není doba planého vlastenčení, vlast volá své věrné syny do zbraně, padneme nebo zvítězíme, však právem můžeme říci, že jsme ve službách věci spravedlivé, že nejsme pouhým nástrojem vražedného militarismu.

Těm, kteří daleko za oceánem v zájmu věci společně pracují a k nimž nás všechny poutá upřímná sympatie, těm českým sestrám a bratrům zaocéanským věnována tato vzpomínka česko-amerických legionářů v anglické armádě před odchodem do Francie.

Jan Tesař:

PRAKTICKÁ VÝCHOVA MLÁDEŽE.

Odpověď na dotazné hlasy, jak co bude dále, co se stane se vším co dosud nákladně vybudováno, jest jedna: Musíme pracovat! Kolik je nás, tolik smyslů, ale at' nezůstane při pouhém mudrování, k činům třeba sáhnouti, a to hned! My musíme vybudovati Sokolstvo na základech česko-americké mládeže, neb jinak smutně může vypadat budoucnost. Po zralém uvažování navrhuji zde některé z prostředků, jak působiti na ducha naší mládeže, aby z ní vyšli harcovníci třeba lepší, nežli jsme my sami. Že jest mezi tou drobtinou dosti vtipných, čiperných jednotek, tot' víme, nuže dejme jim příležitost se rozvinout, dbejme toho at' nezakrní, abychom v ruce jejich vše spokojeně s klidem vložiti mohli, vše co jest nám svato. Uspořádejme příští zimní období alespoň čtyři velké dětské "Besídky" v našich prostorných Sokolovnách. Každý eviřitel sobě poruč děti své tam přivést, ne-li sám, tak člen eviřitelského sboru, který by dozor měl nad nimi až by je dovedl domů. Každá jednota měla by své místo

vyhrazeno, s označením svého jména. A tu by se zjevil živý obraz vždy dětem, kolik těch hnůz sokolích máme, kolik je nás, a kdo všechno jsou počítáni do "slovanské" rodiny: Slováci, Poláci, Rusové, Chorvati, Srbové, Slovinci; to vše by dítě svým zrakem občas vidělo a tu přirozeně rozhled stal by se širším. Též jiné, nám neznámé illuse by se v těch hlavinkách rodily. Každá jednota byla by povinna jedním číslem do programu. Nemusí to být něco vysoce učeného, ale něco, čemu děti rozumí a co by je buď pobavilo nebo povzbuzovalo. Je nás dosti a každý víme trochu. Po vyčerpání programu na jevišti provedli bychom naše národní tance. A již jest na čase, abychom i v tom českém Chicagu tu "Besedu" uvedli alespoň do sokolských zábav. Pořád ji učíme a pořád nic, a to proto, že se snad málo známe, neb jsme si nezvykli na sokolských zábavách se scházeti. Vydání bude s tím přirozeně spojeno, které se nějak sežene. Však dá se i tu v ledačems uskrovnit. Hudbu nám obstará dorost ze Sokola Karel Jonáš za mírný poplatek. A možná, že těch hudebních kroužků přibude. Župa přirozeně by měla protektorát, neb podobné věci musí býti organisovány z ústředí. Vzdělávací odbor řídil by program a obstaral by řečnicka. Též děti by byly žádány o dotazy.

Musíme pracovat tak, aby za každou cenu jsme spíše posílili to Sokolství a Češství v Americe, nežli aby ubývaly sil evropských bylo postrádáno ku škodě naší. To se státi nesmí ještě dnes. Všichni rodiče našich dětí musí nám dáti svou důvěru a my dáme ostatní seč naše síly a vědomosti stačí. Když něco podnikneme, at' tatínek s maminkou přijdou za námi sami, ale děti musí se učit vše společně konat. V místě, děti z každé jednoty budou pohromadě a rodiče at' pozorují vše z jiného kouta. Děti budou se svým eviřítelem.

Těmi "Besídkami" nejen že tu mládež navzájem seznámíme, poučíme, též slušné zábavě ji navykne a pak se nám jistě neztratí. Tolik prozatím o Besídkách.

A jako Besídky v zimě, vycházky v létě by mohly se uspořádat, ba s lepšími výhodami, kde bysme i menší mohli sebou vzít. At' dostane každé dítě něco na zub, také to uneseme, to již jest maličkost. Oběti přinést musíme.

Mnozí rodiče, když se přestěhují do jiné části města, mají dosti těžkou práci dostat děti do eviření v tom okolí. A to jedině proto, že se děti neznají. Pořádáme občas velká tělocvičná vystoupení, ale tam děti jen ze své jednoty jsou sobě známy a o druhé se nestarají. Pak jsou zaměstnány myšlenkou o vlastní eviření.

Veřejné eviření skoro každá jednota do roka jednou pořádá a to v prostorých místnostech zpravidla. Zde též mohl by býti koutek vyhrazen pro děti několika jednot. Podobné též muselo by býti organisováno, ku příkladu: Plzeňský má své veřejné. Určili bychom, Havlíček-Tyřs, Rozvoj, K. Jonáš, Slovan v Lyons a pod. se s dětmi většími účastní. Zde děti učily by se soudit výkonnost a jiné výhody by to mělo ve prospěch dětí.

Zde bychom přišli k potřebě vlastního dětského časopisu. Tu nechťjme jich hned mnoho najednou, zatím jen jeden a to všeslovanský. Děti by byly žádány psáti v řeči svých rodičů a když by nemohly, tedy anglicky, a ten jenž by určenou stránku českou neb jinოსlovanskou na starosti měl, přeložil by dopis anglický do řeči, jaké národnosti by dítě bylo. Tu myslím, že by zatím jen tři řeči zastoupeny byly: česká slovenská a chorvatská. Ale měli bychom něco, dosud nemáme nic, kde by naše děti poučení čerpaly. Dopisy dětí musely by býti též upraveny tak, jak toho potřeba vyžaduje, ne jak to dítě napíše, a tím by se učily, jak psáti.

Mám na mysli ještě jiné výchovné pomůcky, ale až později, prozatím toto. A pak, vždyt' je nás více, a může míti některý ještě něco lepšího, aneb zlepšiti zde navržené. Jen ku práci, dokud jest čas, dokud není pozdě! At' letní

měsíce jsou nám přípravou pro zimní období. Již v říjnu podobná dětská Besídka by mohla být uspořádána. To bude povinností Ústředního Vzdělávacího Odboru župního a eviřtelských sborů, naje eviřitelů.

Neodvažuj se nikdo tvrdit, že veškerá naše námaha jest marna. To může tvrdit jen ten, kdo o nic se nepokusil, neb s příliš mělkými vědomostmi. Jinde hraje hlavní roli dollar, u nás musí to býti láska a rozum.

Dítě jest poetivý a vděčný tvor, ale ty velké, přerostlé, staré děti jsou nám na škodu, ostudu nám tropí, práci a chut' ničí. Tyto musíme umlčet, neboť takový starý brumbál, který ani mladým nebyl, nežije, jen škodolibě škemrá. Přes ty musíme v před!

CVIČENÍ PROSTNÁ ČLENŮ

pro vystoupení na chicagské Universitě v listopadu.

ODDÍL I.

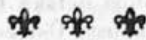
1. a) Podřep pr. unožit l. — předpažením vzpažit (p. pal. dl. otevř.)
- b) Pálobr. v l. do stoje zánož v pr. — předpažit — pr. dolů obl. (pol. p. dl. otevř.)
- c) Přesunem pr. dřep — upažit — (pol. hřbetní dl. otevř.)
- d) Výdrž.
2. a) Vztyk — připažit potleskem v stehna.
- b) Únik v l. vzad — předpaž. pr. vzhůru — zapaz. l. (ruce v pěst' p. hř.)
- c) Celý obr. v l. do odhybu v pr. vzad, pr. r. obloukem nahoru zapazí l. náprah na rub vnější — nohy neopustí místo, obě na pl. chodidle.)
- d) Výdrž.
3. a) Předhybem v l. vpřed rub vnější l. do zapazení — pr. náprah na sot.
- b) Podpor ležmo za rukama sunnem l. n. vzad.
- c) Shyb v podporu — zanožit levou povyš.
- d) Výdrž.
4. a) Vzpor — podřep levou (tělo prohnuté, hlava vzhůru.)
- b) Vztyk — oblouky zevnitř vzpažit zevnitř, zanožit pr.
- c) Upažením připažit — přísunem pr. stoj spatný.
- d) Výdrž.

ODDÍL II. (dlaně otevřené.)

1. a) Stoj výkročný l. — vzpažmo zevnitř ohnout (dlaně v týle.)
- b) přísunem pr. dřep — mrštěním a dol. obl. předpažit
- c) poskok v dřepu v před — paže výdrž
- d) výdrž v dřepu — upažit (pol. hřbetní).
2. a) Vztyk ve výponu — předpažmo ohnout dovnitř (pr. přes l.)
- b) stoj zákročný l., záklon — mrstit do vzpažení zevnitř
- c) vzpřím, únik pr. — dol. obl. předpažit dolů (dlaně vpřed.)
- d) Výdrž.
3. a) Vztyk a půl obr. v pr. úhyb na pr. — vzpažit a obl. na pr.: pr. ohnout zapazmo dovnitř (hřbet na kříži), l. upažit (pol. hřbetní), hled na levo.
- b) výdrž
- c) vztyk, úhyb na l. — dol. obl. levou a mrštěním pr. vzpažit a ihned obl. na levo: l. ohnout zapazmo dovnitř (hřbet na kříži), pr. upažit (pol. hřbet) — hled na pravo
- d) Výdrž.
4. a) Vztyk výponem l. a půl obr. v pr. únik pravou — vzpažit (l. mrštěním, pr. dol. obl.) do předpažení vzhůru dlaně v před)
- b) výdrž
- c) půl obr. v pr. stoj únožný pr., záklon hlavou — dol. obl. pravou vzpažit dovnitř (špičky prstů u sebe).
- d) přísunem pr. stoj spatný — připažit.

DOPISY.

Kdes na ruské frontě. V červnu 1917.

Děkuji za zaslání ruble, rozdělil jsem dle Tvého přání i ujišťuji Tě, že pokud nás se týče v "praporu smrti" není úpadku kázně a "bratříčkování s nepřítelem", ale vládne tu demokratický duch lidí, vědoucích za čím jdou a proč. Poměr důstojníků s mužstvem jest bratrský i nebude dlouho trvati, že jistě dokážeme, jako všichni sokolští zajatci, již dali se k Rusům, již před námi. Nevím jestli dostals lístek můj, v němž tážu se Tě na radu, mám-li rovněž se přihlásiti k družině — praporu. Šel jsem dříve, ano dříve než-li vyšlo svolání v kijevském "Slovanském Věstníku", jakž podepsali evičitelové a bratři i Vám tam za vodou známí naši br. Franta Erben a Karel Starý. Řekli, v době kdy veliká revoluce Rusi obrodu přinéstí má, mezi jiným: "Sokolové nečekajíce čekali výzvy, od okamžiku svého zajetí toužili jíti za hlasem svého srdce. Leč silou okolností a vinou nezdravých politických poměrů ruských i v domácnosti české, odsouzení byli v obrovské většině k tupé nečinnosti aneb ku práci na nepravém místě. — Přihlašující se sami do armády, zveme české Sokolstvo k následování." — U nás přišlo se k náhledu a Československá Národní Rada doporučila ve zvláštních vyzváních, abychom nikdo z nás nevměšovali se do poměrů jistě částě v ruské armádě, ale abychom vzornou kázní svou, obětavostí, statečností, silou a odvahou projevíli své utužení, kde prvý nával svobody přivedl některé šiky v rozpor takový, že hodilo se společnému našemu nepříteli . . . Vystřiženo — Pro tentokráte končím, ale pošlu list obšírnější co nejdříve. S neupřímnějšími pozdravy na všechny z posledního sletu v Praze, na sestry Američanky i všechny Vás

Sláva Pokojný.

V Soluni, 10. června 1917.

Draží bratři: Mějtež nejprve srdečný dík za poslanou pomoc, jež věru, že přišla jen v čas. Také několik balíčků, které poslali Jste prostřednictvím Amerického Červeného Kříže nám včera zdejší konsul odevzdal. Jest nás zde českých dobrovolců celá řada, jiní jsou na Korfu a ve Francii. Také my byli v Marsailles po jistou dobu a konečně nás z odboru inženýrského poslali sem na frontu. O věcech — — začerněno cenzorem — nemohu mnoho říci, jen tolik, že stále vzpomínáme na tu Vaši misi, její činnost ve Skoplji, kde vedlo se nám Vaším přičiněním lépe. Mnoho našich bylo i v Dobrudži a po strašném ústupu Albanií zbývalí srbští lékaři, jako přítel Tvůj Dr. Kostić a jiní odebrali se na Rus, kde slouží u srbského pluku s mnoha našinci. Kap. Konrád jest ve Francii a mnoho známých ze Skoplje. Kde psáti nemohu, ale ujišťuji, že všichni konáme svou povinnost, protože známe, že cokoliv se děje stane se na osvobození staré vlasti. Z domova nedostal jsem již přes dvě leta ani řádky, ba ani nevím, zdali žena moje a děti jsou na živu a jestli se dostaly domů vůbec. Sám jsem s nimi nemohl, jakž pochopíš jsa ve službách Srbie. Nevím dojde-li list tento. Psal jsem již tolikráte a nedostal odpovědi od nikoho, jen Ty drahý můj si nezapoměl. Také noviny jsem dostal a počítal si, ano četl jsem všecko několikráte a pak opět začal znovu i inserty mně zajímaly. Tak to je, když člověk odloučen jest ode všeho. Byli Jste v té missiji měkké a dobré duše, cítili jste starosti a bolesti všeho lidu i pomahali, kde Jste mohli. Nebylo nadarmo, mnohý život byl zachován a tisíce nás vděčí Vám, jen kdyby bylo možno, aby Jste byli i zde s námi, protože tu tolik třeba pomoci — — — — — Začerněno — — — — — Že pozdravuji členky i všechny členy živoucí a pozůstalým po těch, kdož se

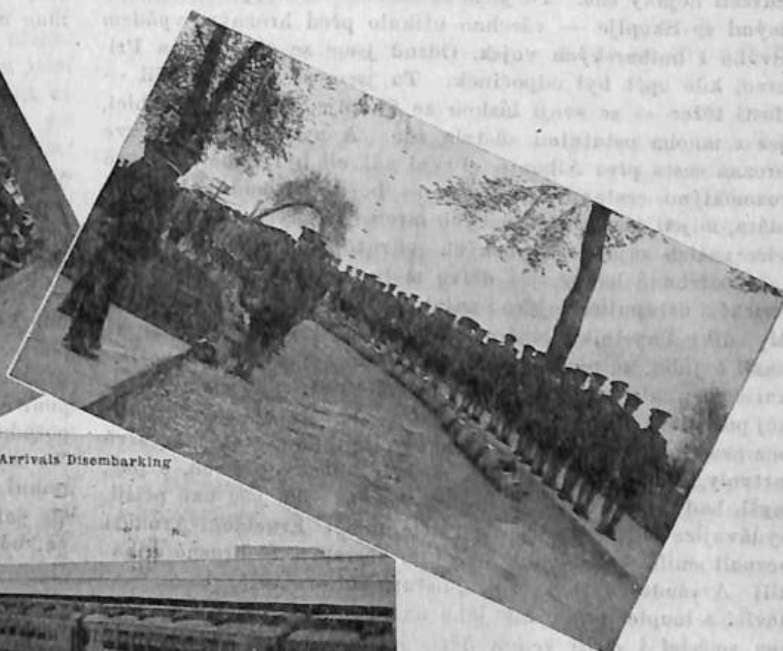
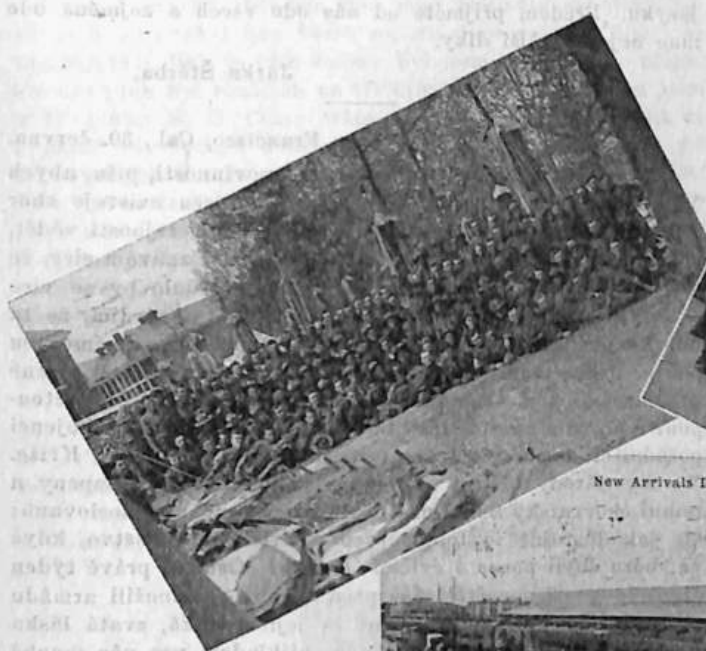
obětovali náš vděk i soustrast nehlubší. Vznešený byl úkol Váš a Srbové nikdy nezapomenou Česko-Americké misije a my Češi zapomenouti nesmíme. Piš brzy zase a pošli "Sokola", jehož poslední tři čísla schází. Celá řada amerických dobrovolců, zvláště Srbů a Chorvatů se nedávno přihlásila a mezi těmi mnoho Sokolů došlo. Další se čekají, jak mi bratři zdělili. Radoje Radojlovič, náčelník pošty vrchního komanda, známý novinář, jenž vedl "Pogled" a "Videla" zemřel minule. Ználi jste jej, tak jako nadějného junáka Alexandra Prokiče, aviatika, jenž zahynul v Macedonii. Mnoho až příliš mnoho těch rovů našich vojáků. Čest' a sláva na jejich paměť". E. Baše.

Pozzallo, Italie, 12. června 1917.

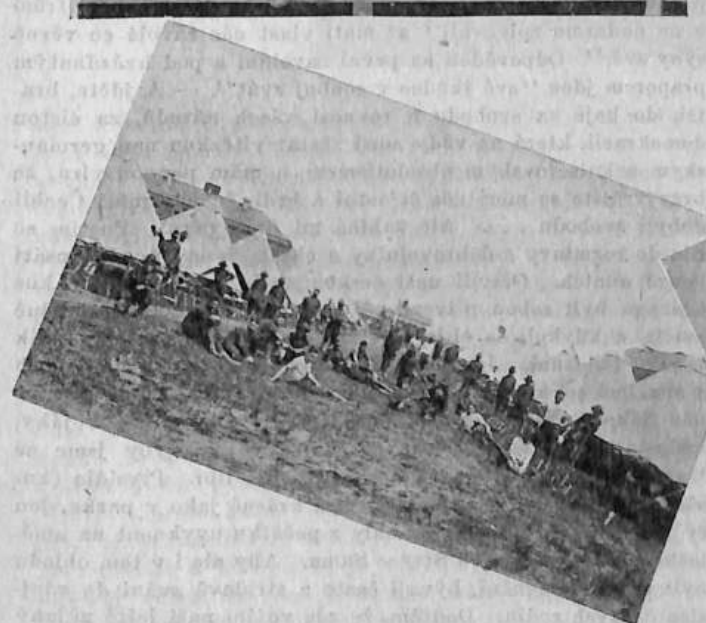
Bratři: Odpovídám Vám na Váš dopis ze dne 8. dubna 1917, kterým jsem byl potěšen. Zároveň zděluji, že zaslání knihy a brožury jsem správně obdržel, avšak noviny jsem nedostal, ačkoliv již jiným též došly a doufám, že po nynějších udalostech budou i nám připustny. Též nás velice překvapila zpráva o úmrtí Vašeho milovaného starosty sjednocených jednot sokolských v Americe, muže tak pevného charakteru a dobrých snah sokolských, který tak brzo Vás v tak důležité chvíli, kde národ náš s toužebností očekává se vymanění ze spárů Habsburků, opustil. Prosím, by tlumočil Jste naši nehlubší soustrast nad ztrátou tak dobrého a upřímného pracovníka, který i nám br. byl znám, jako člen Pomocného Výboru Vašeho. A teď malá zmínka o našem táboře a naší práci: Po obdržení několika brožur, více méně z Francie a od Vás přišli mnozí Češi k jinému přesvědčení, nežli jaké měli doma. Začátkem května utvořili jsme si Sdružení "českých dobrovolníků" počtem 120, kteří odhodlání jsou nasaditi vlastní životy za českou samostatnost. Zároveň vybráno bylo mezi námi 142 L. 55 ent. ve prospěch českých dobrovolníků ve Francii a čekáme pouze na dovolení k jich odeslání. Časy se zlepšily. Dne 31. května byl dnem pro nás nezapomenutelným. Navštívil nás br. kapitán Dr. Pouchald z českého dobrovolnického vojska z Ruska a po delší rozmluvě s našimi předáky a vzletnou řečí ku všem Čechům, kde vysvětlil celou akci "Čes. Nár. Rady" v Paříži za osamostatnění českého národa posilnil a utužil nás v další naší práci tak, že počet dobrovolců stoupl na 300 mužů, s usnesením z každé singluni přispívají 1 soldou ve prospěch našeho ústředí v Římě, odkud nám již také došly knihy, italské i české noviny. Utvořili jsme si zde malou knihovničku, kamž se všechny došlé knihy, brožury a noviny odvádějí a každému k přečtení propůjčují. Prosím, je-li Vám to možno, byste nám zaslal co nejvíce brožur jednajících o české akci, neboť pomocí jich se probouzí u mnohých ten dřímající cit pro vlast a naše práva. Dle informací br. kap. Dr. Pouchalda, je dovoleno nyní zasílání českých časopisů do Italie. Prosím tedy, je-li Vám možno nějaké posílati, budem Vám velice vděční. Děkuje Vám jménem všech co nejsrdečněji za zaslání věci, s bratrským pozdravem Tona Dražil.

Lyon-Serin, Francie, 14. června.

Čtený pane doktore! Plním tímto svůj slib a svoji povinnost, podávaje Vám zprávu, ovšem jen stručnou, o hrůzném naší cestě přes Albanii! Náš útek ze Skoplje — oh z té krásné Skoplje, k níž se vrací všechny mé vzpomínky — nastal 8. října 1915. Byli jsme tehdy ještě všichni pohromadě — my Češi — kteří jsme tvořili zajatecký orchestr kapelníka Mařince. Šli jsme všichni s ním, nejnnutnější věci v torbách na zádech zároveň se skoplj. divisi. Rozloučení se Skoplji bylo smutné i počasí jaksi těžce se s námi loučilo, věštice nám ostrým a chladným deštěm budoucí hrůzy. První místo, kde jsme se zdrželi, bylo Terizovič; tu jsme přihlíželi, ovšem že z dálky, boji přemoci bulharské s ustupujícími

New Arrivals Disembarking

Athletic Sports—Baseball

Naši dobrovolníci pod hvězdnatým praporem. Z různých táborů.

Srby. Odtud jsme dorazili do Mitrovice, kde opět jsme se zdrželi nějaký čas. Tu jsem se sešel s Kotkovými i se známými ze Skoplje — všechno utíkalo před hrozným vpádem Švábů i bulharských vojsk. Odtud jsme se obrátili na Prizren, kde opět byl odpočinek. Tu jsem se též rozloučil — dosti těžce — se svojí láskou ze Skoplje, herečkou Ljubici, jež s mnoha ostatními zůstala zde. A nyní nastala teprve hrozná cesta přes Albanii. První náš cíl byl Debor. Úžasně rozmoklými cestami, kde jsme se bořili až nad kolena do bláta, míjeli jsme sta koňských mreh i lidských mrtvol (nejvíce našich zajatců i srbských rekrutů) jež oloupeny o vše i o roztrhané hadry, jež dříve měly na sobě, značily kudy prochází ustupující vojsko i zajatci, pravá "karavana smrti". My, díky kapelníku Mařinci, přec jsme ještě vždy něco sehnali k jídlu, ač později jsme museli za kousek hnusného kukuričného chleba platit Arnautům po 10 din., ač jsme dali za něj poslední košili a kousky oděvu — ale ostatní zajatci, kteří bez prostředků, bez oděvu a obuvi plížili se cestou jako živé mrtvoly, perouce se o kousek masa z koňských mreh, o psy, myši, hady, ba i o trávu, kradoucí Arnautům vše nač přišli, vydávající se tak jistě smrti vstříc, neboť krvelační Arnauti neznali smilování! Kolik jich tam zůstalo v té hrozné Albanii! A všude zbytky rozbité, ustupující armády srbské, hladovíci a loupíci právě tak jako naši ubožáci; mezi tou hroznou směsicí i dosti žen a dětí, jež nechtějíce zůstat pod jhem cizího vojska, vydaly se též na tuto šílenou pout'! — Z Debru jsme šli k Ochridskému jezeru do Strugy, kde nás překvapila tuhá zima a sníh. Kolik našich a srbských lidí tu každodenně zmrzlo a zemřelo hladem! Po krátkém odpočinku jsme se pustili přes nebetýčné, zasněžené velikány albánské do "Čukusu", odkud jsme se dověkli až do Elbassanu, velkého města arnautského a odtud konečně až do Tirany, kde jsme zůstali delší čas. Tu jsme viděli "Essad Pašu", srbského krále i následníka — a bídu ze všech stran k nepopsání. Odtud po jednodenním pochodu jsme dorazili do Drače, k moři, kde jsme se domnívali býti u konce našich utrpení — ale šeredně jsme se zklamali! Lodi odvážely jen sbrské vojsko a uprchlíky na Korfu, a my jsme zůstali ve Drači s oddělením zajatců (as 200 počtem) marně čekající na loď, jež nás měla převézt do Itálie. Tu jsme živořili celý měsíc, ohrožování jsoouce takřka denním bombardováním rak. aeroplánů, a byli jsme od hladu zachráněni jen vyslancem Amer. Červ. Kříže obč. E. H. Magoona z Washingtonu, jenž nám rozdával jídlo, oděv i obuv ze zásob Vašich i jiných, došlých v pravý čas z Ameriky pro zajatce, zvláště bedny z Chicaga mnohé dobré obsahovaly. — Počátkem ledna jsme museli nastoupiti pěšky novou trnitou cestu do Valony, kamž jsme dorazili koncem února. Tu konečně, byvše předání Taliánům, byli jsme naloženi as dvanáctý den po našem příchodu do Valony a po 11-denní plavbě jsme se 10. března 1916 ocitli v hrozném stavu na ital. ostrově Asinaře u Sardinie. Tu se tedy skončila naše hrozná pout' — ale ne utrpení. Vypukly totiž nakažlivé nemoci mezi zajatci, jež si vyžádaly další tisíce obětí, takže dnes z oněch 70 tisíc rak. zajatců v Srbsku neostalo ani celých 14 tisíc. Itálie nás zachránila a škoda, že jsme tam nemohli zůstat. Kolik nás zbude do konce války? — Jsem nyní odloučen ode všech svých milých soudruhů ze Srbska, každý jsme v jiném koutě Francie. Já jsem zde v Lyon-Serin tlumočnickem a šéfem oddělení našich zajatců ze Srbska (počtem 160), mezi nimiž přes dvacet Čechů a Slováků. Nevedlo by se mi zde, ale postrádám nesmírně svobody. Ostatně o nynějším mém životě, jakož i o pobytu na Asinaře přistě. Peníze, které Jste poslali zajatcům na Paříž, dosud nemáme. To jest z Pomočného Výboru u Vás.

Ku konci dovoluji si Vás p. doktore obtěžovati snažnou prosbou, byste se laskavě postaral u příslušných českých orgánů v Americe, aby nám Čechům byly poslány dle možnosti české knihy a noviny, jakož i hudebniny na mé jméno.

Postrádáme všeho, hlavně ovšem četby v našem mateřském jazyku. Předem přijměte od nás ode všech a zejména ode mne nejsrdečnější díky.

Váš vděčný

Jarka Štěrba.

San Francisco, Cal., 30. června.

Abych dostála své dopisovatelské povinnosti, píšu, abych Vám pověděla, že také zde v San Franciscu existuje sbor Sokolek, ačkoli tak málo dáme o sobě širší veřejnosti vědět. Tím arci není řečeno, že ničeho neděláme. Uznávám sice, že při dobré vůli a trošce pravého sesterství dalo by se více a lépe pracovat na "národa roli dědičné" a tvrdím, že ta dobrá vůle i sesterství u nás jest, jen prosím sejmeme jim pouta, aby se mohly volně vyvinout. Důkazem, co jest možné při harmonickém souladu, jest naše poslední veřejné vystoupení v hlavním městě státu Californie, Sacramento. Spojenci pořádali tam slavnost ve prospěch Amer. Červeného Kříže. Všecky národy hlásící se ku spojencům byly zastoupeny a tamní chorvatský Sokol měl obstarat zastoupení Jihoslovanů; ale jak důstojně vystoupit před americké obecnost, když ve sboru zbyli pouze 4 cvičící členové? Ostatní právě týden před slavností opouštěli náš přístav, aby rozmnožili armádu svých bratří tam za oceánem; ta jejich velká, svatá láska k domovině měla by být zářným příkladem pro nás mnohé Čechy! — Ale nechci se uchylovat od vlastního předmětu, zkrátka Chorvatský Sokol pozval nás san franciské Sokolky k spolupráci. Naučila se prostná s ozdobnými kroky, která sice většina cvičenek znala od minulého vystoupení, ale uvážíme-li, že 5 cvičenek bylo nových a měly jsme jen jeden měsíc času se naučit cvičení, tu jistě řeknete se mnou, že dobrá vůle mezi námi jest. A byla také plnou měrou odměněna! Dojem, jaký jsme u amerického obecnstva vyvolaly, byl mohutný. Když jsme se objevily na jevišti, tak se mi zdálo, že nikdo téměř ani nedýchal a napnutě pozorovali všech pět oddílů živého cvičení. Však úspěch náš byl pouze malou odměnou za pohostinství, jakým nás Chorvatský Sokol v Sacramento zahrnoval. Ovšem, slovanské pohostinství jest ode dávna známé, ale věřím, že Jihoslované v tom ohledu nás Seveřany ještě předčí. — A ještě něco mám na srdci. Máme zde Sokolky — dobrovolníky! Chápete, co vše bych ráda vyslovila těmi slovy? Ano, vy chápete, vždyť vy všichni cítíte jako já, že ti čaští junáci jsou naší opravdovou přední stráží, že zásady sokolské jim nebyly pouhou frásí a ne nadarmo zpívávali "až máti vlast nás zavolá co věrné syny své." Odpověděli na první zavolání a pod hvězdnatým praporem jdou "své škůdce v souboj zvát". — A jděte, bratři, do boje za svobodu a rovnost všech národů, za čistou demokracii, která na vždy musí zůstat vítězkou nad germánským a kaiserovským absolutismem, a mám pevnou věru, že brzy vrátíte se mezi nás št'astni a hrdi, že jste máti Čechii dobyli svobodu... Ale zabíhá mi dnes péro! Pustím se zde do rozmluvy s dobrovolníky a chtěla jsem původně psátí pouze o nich. Oživili naši českou společnost, jako by kus Chicaga byli sebou přivezli. Je radost je vidět pravidelně cvičit, a kdykoli se objevíš v Sokolovně, vždy tam několik vojáků nalezneš. Jet' naše Sokolovna střediskem nás všech a snažíme se, aby i ti hoši u nás zdomácněli. Škoda jen, že nás Sokolek je tak málo; pořádáme-li zábavu pro vojáky, nedostanou se na všechny tanečnice — i kdyby jsme se k smrti utančili. — San Francisco se jim líbí. Presidio (kasárna) jsou právě u moře; jest tam krásně jako v parku, jen ty jejich české žaludky nemohly z počátku uvynout na umělecké výrobky kuchařů Strýce Sama. Aby ale i v tom ohledu byli nějak odměněni, bývají často a střídavě zváni do zdejších českých rodin. Doufám, že zde vojáci naši ještě nějaký čas zůstanou a až nás opustí, buďtež jim vzpomínky na San Francisco milé!

Na zdar!

Emma Holmanová.

Salt Lake City, 1. července.

Draží bratři! Předem ode mne přijměte sokolský pozdrav a zároveň i ode všech našich dobrovolníků, kteří se zde nacházejí. Jak je vám známo, byl jsem u 20. pěšího pluku, ale náš pluk byl rozdělen na tři díly 20., 42. a 43. Sám jsem u 42. pluku M. G. Com. Mám se dobře neboť mám již to nejhorší za sebou a doufám, že brzy postoupím, jelikož mě ta vojančina ani ze začátku moc těžká nepřipadala, neboť jsem byl cvičení zvyklý a také jsem uměl všechny ty pochody již z tělocvičny. Jsou skoro ty samé až na malé změny, ale to jsem pochopil brzy. Nejvíce se mě zde stýskalo po té sokolské práci, schází mně zde ten národní život, kterému jsem byl zvyklý. Cítil jsem se zde cizí nebo přes dva měsíce jsem Čecha neviděl. Bylo zde mnoho Poláků a Slováků, ale ti se báli slovensky mluvit a mnohý i zapíral svoji národnost, ačkoliv jsem některé přemlouval a vysvětloval jim vše, přece to nebylo nic platné, tak jsem uznal za dobré si jich vůbec nevšímát, nebo by mne mohli považovat za nějakého buřiče. Bylo mně zde již tak smutno, že jsem se chtěl nechat přeložit ku 23. pluku, kde jsou naši Sokolové z Chicaga, ale to se mně nepovedlo. Na štěstí jsem se zde

zdar! Pozdrav ode všech ostatních dobrovolníků, zůstávám váš člen Těl. Jed. Sokol Říp, Pittsburgh. Pozdrav na celou sokolskou rodinu a přeji vám mnoho zdaru.

Louis Klein,

M. G. Com. 42 Infantry Reg., Salt Lake City, Utah.

Trompeloup, Francie, 8. července.

Nejsrdečnějšími díky jsem Vám zavázán zasláním Vašich časopisů, též Vaším přičiněním dostalo se adresy br. F. Vokřálovi. Dostal jsem 2 balíčky a 7 čísel. Velice jsem s nimi potěšen. Obracím se k Vám s prosbou, pak-li možno, jak loňského roku o zaslání čtyř kabátů zimních — dlouhých, jelikož trpíme nachlazením a máme památku na mnohaletí (revmatismus) z Albánie. Zašlete přes Červený Kříž Amer. Doufáme, že budeme vyslyšeni se stálými pozdravy.

Jos. Brávek, M. No. 8022, Alois Novotný, M. No. 8521, Frant. Kebhart, M. No. 8456.

Déville, Francie, 16. července.

Bratře! Již jednou psal jsem Ti listek s prosbou o nějaké časopisy. Žádosti mé bylo vyhověno. Dostávám časopis

sešel s jedním Čechem a ten mi ukázal tři jiné a za nedlouho jsme našli spoustu Čechů. Jsou roztroušeni po všech kompaniích, je zde také František Renský, kterého asi dobře znáte, tomu říkáme táto nebo bez něho nikam nejdem. Tak je nám teď veselo. Scházíme se každý den a děláme společné výlety, při kterých nám humoru neschází. Hoši jsou všichni veselí a každý se těší, že již brzy pojedem do Francie. Nevím kdy pojedem ale dlouho to trvat nebude, neboť jsou zde horečné přípravy a cvičí se 8 hodin denně a máme málo odpočinku. Není to žert celý den na tom slunci běhat a také každý den některý padne, neboť je zde velké teplo. Sám jsem na tom trochu lépe, my nemusíme být celý den venku, ale za to máme mnoho učení, nebo M. G. Com. hraje velkou úlohu v této válce nebo nadělá nepříteli největší ztráty a proto každý jednotlivec musí umět všechno, také při tom máme hodně švandy, máme 40 nových mul, které jsou divoké a musíme si je vycvičit, tak každou chvíli se některý oetne na zemi a z toho máme největší legraci a jinak se nám vede dobře, Strýc Sam nás častuje dobře, nemůžeme si na nic stěžovat. Tak prozatím končím a žádám vás laskavě, aby jste mě změnili adresu. S bratrským Na

“Slavie”. Můj dík za něj. Dostáváme též časopisy od Nár. Soc. Besedy Frič, k nimž bývá přiložen “Sokol Americký”. V dubnovém čísle byl též dopis z Déville, dík. Napíši něco o nás. Je nás zde asi 105 Čechů a asi 50 Srbů. Pracujeme v muniční továrně. Jako dobrovolník odešel jeden N. J. Volnou chvíli bavíme se čtením, jehož je teď dost. Časopisy americké, Československá Samostatnost a létační knihovnička se zábavným čtením. V neděli pak koncertuje zde 8 hochů, 6 houslí, 1 cello a 1 kytara; též kuplety. O poslední máme nouzi. Je nás zde počtem sice dost, ale skutky málo. Jsou zde lidé, kteří se třesou strachy, když někdo promluví proti Rakousku. Takoví jsme my již. Věřím pevně v naše vítězství, v naši samostatnost. A kdybychom i prohráli, pak praví nejlépe náš veliký Masaryk: Rakousko se musí báti nás a ne my Rakouska. Jen tenkrát můžeme věřit v naše lepší. Proto ještě jednou dík Vám za Vaše časopisy, neb ty přesvědčily mnohé. Dříve se mezi námi říkalo: Ano, ano, ono se to hezky píše tam v Americe, ale at’ také něco ukáží! Dnes se takovým tluchubům vyrazila plácačka z rukou. Nejvíce ovšem působilo, když se četl článek ve Slavii “Pod červeno-bílým praporem”. Nejvíce ovšem slova br. Fráni Klopala,

neb jej zná dosti nás osobně ze Srbska ze Skoplje. Dnes právě se přihlásili čtyři hoši jako dobrovolníci do srbské armády. Na zdar! Ještě jedna prosba. Zašli na adresu: Uher Václav, Depot de prisonieres 9, Region No. 36, Tours. Bratře! Přijmi dík za Tvůj mně tak milý dopis. Já osobně nemohu Ti psát, jelikož to není dovoleno. Nás je zde 105 Čechů, ale něčím podobným jako Vy se vykázat nemůžem. Zvláště ten veliký počet dobrovolníků a pak podpory našim hochům dobrovolníkům na frontě. Snad i u nás se pochopí. Ptáš se na Koláře. Jaký byl Rakušan, to víš nejlépe z Carpiagne. Ale to co udělal v Levasseru, podává o něm nejlepší světlo. Tam bylo asi 600 Němců. Kolář jak by ani česky neznal. A pak přišlo rozdělení národností. Kolář zapřel otec, matku, dal se zanést jako Němec. Kde je teď nevím, o taková individua se nezajímám. Vzpomeň na Trebinj Dubrovnik a na Srbský Sokol, co se asi stalo s těmi hochy. Piš mi, možno-li Ti. Líbá Tě Tvůj

Lojza.

Chicago, Ill., 21. července.

Povšechná činnost našeho sboru Sokola Chicago jest dosti uspokojivá. Ve schůzi svolané za příčinou jak povznést finanční a morální stav dnešní věci, bylo proneseno různých náhledů směřujících k dobru celku. Těšilo mne, že každý tu pro svůj náhled jest lépe respektován a že konečně snad se poznává, že hlavně dobrý charakter činí Sokola. Věcně tu promluvili br. starosta, evičitel, jakož i sestra Štěpánková. Doufáme, že br. starosta bude hledět k tomu, aby podobná schůze se odbyvala aspoň jednou za měsíc opět společně se Sokolkami. Byl jsem také překvapen pořádkem, jaký panuje v naší tělocvičně. Již tam není toho hulákání, ani té nepěkné mluvy, jak tomu bylo dříve. Cvičitel Paskovský mně vyprávěl, jak může si toho každý evičitel získat. Po prázdninách se snad v naší tělocvičně shledáme s našimi staršími evičenci. Doposud z přihlášených jsou: br. Keclík, Vrba, Hrubý, Novotný, Krizan a Raisler. Bylo by žádoucí, aby každý Sokol aspoň jednou v týdnu se evičení účastnil, neboť rozvrh evičení je dnes takový, že i ten starší tu tělocvikem získává. Na zdar!

Aug. Raisler.

Cleveland, O., 24. července.

V den věnčení hrobů Sokol Nová Vlast pořádal výlet s průvodem do Čes. Síně Sokol na Clark Ave. Dopoledne obloha se vyjasnila, štěstěna dopřála pěkné počasí, a to zlaté slunce se usmálo radostí na ten velký počet mládeže v kroji jak statně si vykračovali. Průvod zahájen po druhé hodině, první byla mládež od Sokola Nová Vlast, sokolská kapela v kroji, která prvně vystoupila a hrála různé pochody, udělala svým prvním vystoupením pěkný dojem, jest to zase jeden potěšitelný krok, že Sokolstvo má svou vlastní hudbu v kroji českém. Průvodu se účastnil Slovenský Sokol Tyrš, Sokol Havlíček, Sokol Tyrš, všichni se Sokolkami, průvod uzavřel Sokol Nová Vlast. Po průvodu a krátkém oddechu bylo zahájeno veřejné všech evičenců Sokola Nová Vlast v zahradě, pěkně se vyjímalo prostné s ratolestmi žaček I. třídy a pak I. třída hochů s tyčí, evičení provedli dobře a vůbec všechno evičení i na náradí dopadlo dobře, k uspokojení obecenstva, které výlet silně navštívilo. Všech evičenců dohromady bylo 201. Též Sokol Cleveland nás poctil návštěvou několika členů v občanském obleku, poněvač, dne 24. června teprve oslavili přijetí českého kroje, Sokol Čech byl zastoupen náčelníkem br. Jos. Štíbrem. Slovenskému Sokolu Tyrš musíme dát kredit, že při každé příležitosti se vždy účastní v českém kroji od jeho založení a přijetí do Župy. Je to první slovenský Sokol v Clevelandu, jehož částka se odtrhla od katolické jednoty, která byla jako podporující spolek i Sokol, ale Sokol s křížkem. Ta myšlenka a činy se nesrovnávaly s tou částkou pokrokového živlu, a tudíž se odtrhli i vstoupili mezi Sokolstvo svobodomyšlné a

pokrokové se zásadami Tyrše a Fuegnera s českým krojem. Jest to potěšitelný krok mezi slovenským lidem, káž by takových případů se stalo více, aby pokrok a svobodomyšlnost se mezi nimi více rozšiřovala a poznali tu cenu volné a svobodné myšlenky. Ve schůzi, dne 1. července odbyvané, bylo úřední rozloučení se s našimi bratry junáky, kteří vstoupili dobrovolně k vojsku počtem 8 a 15. července se již dostavili dva z nich, byli dříve povoláni, ti se dali k námořnictvu. Bylo to smutné loučení, jinak býti nemohlo, jak budou postrádáni zvláště někteří z nich jako evičitelé a členové dramatického a pěveckého odboru, na čemž tak mnoho záleží. Nyní bude nastávat těžší úkol vyplnit místa, a až pak nuceným odvodem budou další z našich řad odvoláni, nedostatek sil bude ještě citelnější, tu nastane ta těžká úloha udržet a aby vše bylo pěstováno na dále a Sokolstvo nezakliklo. Naše vzpomínky a myšlenky budou vás bratři doprovázeti každý den, nemysleme na to nejhorší, ale doufejme, že se opět navrátíte jako vítězové a hrdinové, kteří porazili toho mizerného, tyranského a odvčkého nepřitele našeho a na těchto zříceninách schátralého a bídáckého trůnu rakouského necht' jest zbudován silný, svobodný a neodvislý česko-slovenský stát a sprostěn jakéhokoli vlivu, který by podrýval svobodu a kulturní pokrok. Na vždy necht' zmizí prusačský pirát a jeho barbarská kultura dvacátého století. Má-li československý stát být úplně svobodný a trvale, aby se udržel na pevných základech a bez překážky mohl kulturně se vyvinout a pokračovat, pak mu zbývá ještě jeden úhlavní nepřítel od kterého český národ zažil trpké a hrozné časy, jest to král temnoty a hrůzy, král duševní poroby, otroctví, pověry a temné nevědomosti se sídlem v Římě, jest to římská hierarchie, kam její moc sahá volnost, pokoj a mír jest nemožný, běda národu na jehož půdu vkročila kněžská noha, jest lehké jí tam nechat vkročit ale velmi těžko se jí zbavit! V upomínku br. dobrovolníkům bylo za jednotu odevzdáno starostou br. Vác. Přechem "fountain pero", aby nezapoměli a psali nám kdykoliv mají čas, jak se jim daří a jejich zkušenosti at' jsou již kdekoli o životě v armádě, aby si vždy vzpoměli na nás dopisem, at' již jest to dobré anebo jakékoli aby jsme věděli kde se nacházejí. Tímže způsobem byl odevzdán evičiteli br. Ant. Bílým dárkem od jeho evičenců, co uznání za jeho námahu a obětavost co pro ně vykonal a jak neradi Tebe ztrácí a přec s Tebou se museli rozloučit a br. náčelník Jan Tichý ztrácí v Tobě pravou ruku. Dále br. starosta Vác. Přeh jim připomenul, aby vždy se zachovali jako čeští Sokolové, a když mají příležitost, aby evičili i kdyžby jen prostná evičení, když náradí po ruce není, a v pádu prázdného času v táboře, když se pořádá nějaký ten sport, tak aby také vždy vystoupili a nějaké to evičení provedli před vojskem a důstojnictvem jiné národnosti, a ukázali zdatnost českého Sokolstva a tím získali respekt a uznání pro Sokolstvo. Kázeň vojenská, že jest mnohem přísnější nežli jest sokolská, zvláště v čase války, dobrovolně že tuto kázeň na sebe vzali, tak aby jí též dobrovolně zachovávali k jejich prospěchu.

Abych nezabral mnoho místa chei podati zprávu v příštím dopise o stavbě Čes. Neděl. Svobod. Škole.

Na zdar!

Vác. Kozdera.

Waco, Tex., 27. července.

Severní jednoty Župy Jižní (Dallas, Fort Worth a Waco) odbyvaly svůj slet se závody ve Fort Worth. Výsledek byl aspoň po stránce morální dosti uspokojivý a každý účastník sletu odnesl si zajisté milou vzpomínku a nadšení k další plodné práci.

Lví podíl na celém podniku měl bezesporně br. Kučera z Dallas, který v poměrně krátké době celý slet zorganizoval a jen jeho neúmorné práci patří dík za vydaření sletu samotného.

Závody začaly o 7. hodině ráno a evičilo se až do poledne. Rázem 3. hodiny nastoupili žáci z Dallas a přeevičili 4 oddíly s tyčemi, které se při přiléhavé hudbě velmi pěkně vyjímaly, rovněž jako taneční eviky Sokolie z Dallas, které následovaly po žactvu. Hned pak přeevičili svoje prostná Sokolové Fort Worth, po nich pak byl nástup k společným prostným pro mužstvo. Tato dopadla dle kritiky nejlépe a salva potlesku následovala každý oddíl. Pak ještě evičilo mužstvo závodní eviky na nářadí, po nichž pak promluvil staříček br. Buřata delší proslov, nabádaje hlavně k další pilné práci pro naše národní snahy vůbec, vyžaduje hlavně podporu Č. N. Sdružení.

Po řeči br. Rendla a rozdělení cen rozproudila se pak pravá sokolská veselice.

Druhý den ráno odbývala se župní poradná schůze na staveništi fort worthské Sokolovny. Náš vřelý dík platí především také jednotě Fort Worth a krajanům tamnějším, kteří zachovali se k nám s pravým slovanským pohostinstvím a vskutku vřelým přátelským přijetím. Všecka čest vám bratři a sestry! Rovněž dík náš platíž enniské kapele, která účinkovala bezplatně.

Na zdar!

Jan Pelíšek.

ZPRÁVA DELEGÁTŮ DO CLEVELANDU 4. ČERVENCE.

Navštívili jsme těloevičny Sokola Cleveland, Čech a Havlíček.

Slavnost: Průvodu účastnilo se 390 sester a bratrů v kroji.

Veřejného evičení: Žákyň 112, žáků 114, Sokolek 70, Sokolů 78. Celkem 274.

Schůze evičitelů: Kritika veřejného evičení, různé pokyny br. evičitelům.

Různé náhledy a návrhy:

1. Aby členové dodržování byli k tomu, aby do věku 30 let evičili.

2. Aby starší členové účastňovali se pořadových.

3. Aby upravena a přispůsobena byla pořadová evičení.

4. Aby bylo provedeno zorganizování okrsku.

Schůze zástupců jednot: Přítomni zástupci Sokola Cleveland, Havlíček, Tyrš, Čech, Nová Vlast, Pittsburgh a Detroit. Br. Doležal připomenul sjezd.

Projeveny náhledy:

Aby sjezdy hromadné nebyly odbývány, nýbrž aby účastnili se sjezdu pouze zástupci žup.

Aby na přihlašovací listiny dána byla vložka: "Nejsem příslušníkem žáného náboženského sdružení."

Aby od jednot podávány byly čtvrtletní zprávy eo vykonaly pro Národní Sdružení.

Aby Ústřední Vzdělávací Odbor projevil větší činnost, aby vysílal řečníky k přednáškám.

TAJEMNÍKŮM!

Veškeré změny v členstvu každého měsíce bud'tež zasílány přímo

Výpravčímu Sokola Amerického

a ne pořadateli, jednateli neb tajemníku V. V.

Nové, odstouplé, vyloučené a přestěhované členy oznamte Výpravčímu jedině, a nikomu jinému. Při zasílání změn adres udejte též vždy starou adresu. — Toto se týče též členů, kteří sami nové adresy zasílají. Nemůžeme adresu změnit, když nám není udána stará a jméno jednoty, ku které člen patří. Adresujte:

Výpravčí Sokola Amerického,
2150 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O PRAVIDELNÉ SCHŮZI V. V. SOKOLSKÉ OBCE konané, dne 30. července roku 1917.

Schůzi zahájil starosta br. Čermák u přítomnosti 12 zástupců. Nepřítomni br. Háek, sestry Šlafova, Pejřilova, Pánkova. Omluveni br. Háek a sestra Šlafova.

Zápis o pravidelné schůzi ze dne 25. června čten a beze změny přijat.

Br. Jan Vesecký z Timken, Texas, zasílá ček na \$33.60 dlužného poplatků z minule a žádá, aby jeho jednota na dále byla vedena v seznamu Sokolské Obce. Žádosti této vyhověno a jednateli uloženo zaslati potřebné úřední prázdnotisky.

Sestra Emma Žák, tajemnice Sokolek Clarkson, Nebraska, posílá poplatek \$2.50 a oznamuje, že sbor Sokolek se rozešel. K tomu jednatel zděluje, že jednota tamnější nejeví žádnou činnost již delší čas a že vzdor vybičnutí as 12 členů, aby činnost znovu zahájili, nedostalo se ani odpovědi a pročež odporučuje, aby příští schůzi, nebude-li podána žádná zpráva, byli suspendováni.

Těl. Jed. Sokol New York žádá o záslužní listinu pro br. Tomáše Tůmu, který přistoupil od T. J. Sokol Little Ferry. Jednatel zděluje, že jmenovaný br. je oprávněn k listině záslužní. V dopise tom byla také zmínka o finanční zprávě.

Těl. Jed. Sokol New Prague, Minn., v dopise odvolává se na své poděkování se a br. Ptáček posílá podrobnější zprávu, z níž vysvítá, že Sokol v místě tom udržen bude a proto usneseno žádosti jejich vyhověti.

Br. Rendl, Dallas, Texas, oznamuje pořádání sletu 3 jednot texaských ve Fort Worth a br. Josef Štěpánek od jednoty Fort Worth zděluje, že slet ten se potkal s dobrým výsledkem a přinesl asi \$150.00 pro Č. N. Sdružení, což s potěšením vzato na vědomí. Jednatel poslal blahopřejný dopis ku sletu zároveň s brožurami českými a anglickými.

Těl. Jed. Sokol Schenectady, N. J., dotazuje se zda správně jednala jednota v záležitosti obč. Václava Horníčka. Jednateli uloženo požádati o domácí pravidla, aby řádná odpověď mohla býti dána. Hned na to čten dopis obč. Horníčka ale V. V. nemohl z něho vycítili, že by nějaká křivda byla jemu udělena.

Josef Hejl, člen Sokola Vseslovan v Rosenberg, Texas, dovolává se zastání V. V. v jeho sporu se členy tamnějšími, ale protože jednota ona byla ze seznamu jednot Nár. Jed. Sokolské vyškrtuta před utvořením se Sokolské Obce, uloženo jednateli odpověděti, že nemáme žádného práva mísi se do záležitosti místní.

Br. Karel Lažnovský, jednatel Sokola Ennis, Texas, vysvětluje v jakém poměru jednota se nalézá, jak členové její pracují a projevuje náhled, že směnečný dluh v obnosu \$250.00 měl by jí býti odpuštěn. Usneseno odpověděti, že V. V. práva takového nemá a že žádost ona bude muset býti předložena příštímu sjezdu.

Sokol Moravan, Toledo, Ohio, znovu žádá o nějaké těloevičné nářadí. Uloženo jednateli, aby přání jejich vyhověl.

Br. Kopecký, náčelník Župy Západní zděluje, že Těl. Jed. Sokol Tyrš je technicky spojena s Těl. Jed. Sokol Omaha, jejíž těloevičny po několik měsíců používali, což s nemalým potěšením všemi členy V. V. přijato s nadějí, že úplné spojení v brzkou dočleno bude.

T. J. Sokol Dallas, Texas, žádá o škrtnutí dluhů za příspěvky, protože finančně špatně si stojí a účetní knihy se jí ztratily. Usneseno odpověděti jim, že V. V. žádosti té vyhověti nemůže, zvlášť když jednoty jim odpustily za jeden rok poplatky.

Ústřední Výbor Župy Východní zděluje, že od bývalého Výboru Župy Severo-Východní neobdržel dosud ani zprávu

ani knihy. K tomu jednatel podotýká, jaké kroky učinil, aby záležitost tato byla skoncována a že na zdělení od br. Všetečky během týdne vše bude do pořádku uvedeno.

Žádosti Těl. Jed. Sokol Berwyn o posečkání příspěvků za toto čtvrtletí usneseno vyhovět.

Fr. Slavík, učitel tělocviku, Kazan, Rusko, oznamuje obdržení knihy kroužení kuželů a vrácení poštovního poukazu, který zaslal a žádá o knihu Čermákův Ženský tělocvik. Jednatel má mu oznámiti, že žádaná kniha není na skladě.

Čten dopis českého zajatce z Déville, Francie; dopis předán redakci Sok. Amerického.

Čten dopis pokladničního odboru vlády, v kterémž žádají zaslání adres všech jednot. Uloženo jednatelem, by vyřídil.

Tajemník Těl. Jed. Sokol Galveston, Texas, stěžuje si, že jednota opět ztratí člena a táže se, mnoho-li členů je potřeba k udržení jednoty ve svazu. Má být odkázán na stanovy.

Čteno pozvání úřadovny pro Staročeské Posvícení a usneseno přiložené 4 listky mezi členy V. V. prodati.

K. Lacina, člen Těl. Jed. Sokol Tyrš, Omaha, Neb., upozorňuje na svoji čtvrtletní zprávu, v níž zařadil dobrovolníky do rubriky odstoupilých, aniž by učinil zmínku o jejich vstoupení do armády a žádá, aby ve zprávě opraveno bylo. Jednatel má vyříditi.

Ženský Odbor Nová Vlast, Cleveland, Ohio, zasílá jména členkyň, které jsou členy Amer. Červeného Kříže.

Sbor Sokolek Libuše, Dallas, Texas, dotazuje se, zda přelátku na příspěvkách bude použito ku hrazení povinností do fondu sjezdového. Jednatel tak učiní.

Dobrovolník J. Vosátka ze Syracuse, N. Y., žádá o nějaké pomůcky. Jednatel zděluje, že vyhověl.

Čten účet Bohemian Review za 500 kusů červnového čísla znějící na \$30.00. Poukázán ku vyplacení.

Podobně stalo se s účtem Bohemian Printing Co. za tisk legitimací pro dobrovolníky a jiné tiskové práce, znějící na \$26.50.

Čten účet Národní Tiskárny za tisk červencového Sokola Amerického a protože položka za 12 stránek byla vyšší než smlouva určuje, uloženo jednatelem, by jednou pro vždy došel dohody s tiskárnou ohledně ceny za dodatečné stránky.

Čten účet br. Košáře za provedení kresby diplomů pro jednoty, v němž zahrnut i poplatek za štoček na obnos \$115.00, a když přítomný br. Košář podal návrh jak by kresby využito mohlo, požádán br. Košář, aby myšlenku svou v skutek provedl a aby i příhodný rám k ní obstaral.

Dr. Rudiš-Jičínský má sestaviti anglické znění diplomu čestného členství pro pana Frothinghama. Pro prof. Masaryka obstará br. Košář.

Jednáno o hnutí nesoucím se směrem, kterým by jméno Bismark bylo odstraněno s jedné veřejné školy a usneseno vyčkati dalšího vyvinutí se věci.

Br. jednatel oznamuje zorganizování Vzdělávacího Odboru a úplnou zprávu podá v příští schůzi.

Br. Doležal a Paskovský podávají zprávu ústní i písemní o návštěvě jednot clevelandských u příležitosti jejich vystoupení dne 4. července. Písemná zpráva uvedena na jiném místě. Zpráva o činnosti jednot až na jednotu Sokol Čech byla velice příznivá. Jejich účet na \$64.00 poukázán ku vyplacení.

Br. Všetečka ústy jednatele děkuje V. V. za vyslání zástupců k shora zmíněné slavnosti.

Br. jednatel zděluje, že obdržel od výpravčího adresář a shledal neúplný, neb vykazuje 5731 jmen a že členové jednot místních na něm nejsou. Odkázáno jednatelem k dalšímu vyšetření.

Jednatel upozorňuje na oslavu 50-letého působení Těl. Jed. Sokol New York, která bude spojena s veřejným evičením, dne 2. září. Přimlouvá se, by k ní vyslání byli v uznání

vykonané práce zástupci V. V. Zvolení bři.: Čermák a Voňásek; prvnější vymínil si, že v pádu nemožnosti místo jeho zastati má náměstek br. Doležal.

Br. Košář upozorňuje na příjezd ruské deputace a důležitost uvítání téže národnosti naší, zvláště pak členstvem Sokolstva a usneseno vyzvati členstvo v novinách, by dle možnosti na uvítání účast bralo.

Uloženo starostovi br. Čermákovi, by záležitost inkorporace přivedl ku konci.

Jednatel zděluje, že má na ruce 8 svazků 4. sletu a že by měly býti rozprodány. Uloženo mu, by je dal svázati.

Následuje finanční zpráva:

Příjem za červenec 1917.

Sokolky San Francisco, Cal. za přísp.	\$ 3.25
T. J. S. Berwyn pro Č. N. S. (vyh. listky)	4.30
Sokolky Libuše, Dallas, Tex., přísp.	1.45
T. J. S. Oakland, Cal., za přísp.	10.20
T. J. S. Schenectady, za přísp.	22.25
T. J. S. Mělník, za přísp., na Č. N. S.	28.60
Sokol Chicago, Ill. za přísp. a do fondu sjezd.	147.55
Jan Amos Komenský, Guý, Tex., za přísp.	3.90
Bartuněk J., New York, předpl. na S. A.	2.10
Bratři Osvěty, Seio, Ore., za přísp.	4.50
T. J. S. Little Ferry, N. J., za přísp.	26.30
T. J. S. St. Paul, za přísp. 23.40, do f. sj. 0.85.	24.35
T. S. D. a P. New York, za přísp.	14.25
T. J. S. Crete, Neb., za přísp.	23.70
T. J. S. Svornost, Bronx, N. Y., za přísp.	12.50
Plzeňský Sokol, za přísp.	123.35
T. J. S. Edwardsville, Ill., za přísp.	6.50
Sokol Fugner, Chicago, za přísp.	10.75
T. J. S. Fort Worth, Tex., za přísp.	7.65
T. J. S. Milwaukee, za přísp.	46.25
Sokol Tábor Slovanské Lípy, za přísp.	90.90
T. J. S. Timken, Kans., za přísp.	33.60
Za oznámku	15.00
T. J. S. Omaha, Neb., za přísp.	59.90
T. S. D. a P. Long Island City, N. Y. za přísp.	1.30
T. J. S. Owatonna, Minn. za přísp.	25.00
Sokolky Vlastenky, Schuyler, Neb., za přísp.	2.30
T. J. S. Komenský, Chicago, Ill., za přísp. 42.90 na Č. N. S. 40.80	83.70
T. J. Sokol New York, za př. \$157.20, do f. sj. 48.45. .	205.65
T. S. D. a P. Newark, N. J., za přísp.	5.45
Sokolky Libuše Omaha, Neb., za přísp.	1.65
T. J. S. Newark N. J., za přísp. 19.75, do f. sj. 20.80. .	40.55
Sokolky Portland, Ore., za přísp.	1.80
T. J. S. Oak Park, Ill., za přísp.	19.15
T. J. S. Galveston, Tex., za přísp.	2.35
Toupal F., Ennis, Tex., za předpl. na S. A.	.75
T. J. S. Manitowoc, Wis., za přísp.	16.50
Štěrbova Eliška, St. Paul, za Tech. Hlídku	.10
T. J. S. Oklahoma, za přísp.	8.40
Sokolky Omaha, Neb., za přísp.	4.25
Sokolky Blesk, Baltimore, Md., za přísp.	2.65
Sokolky Iowa City, Ia., za přísp.	.75
T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb., za přísp.	37.65
Pliška Fr., za 10 výtisků Tech. Hlídky	.100
Foundor, za 2 výtisky Tech. Hlídky	.20
Sokolky Nová Vlast, Cleveland, O., za přísp.	8.10
T. J. S. Toledo, za těl. knihy	3.77
T. J. S. Havlíček Tyrš za půl r. na Č. N. S.	106.50
T. J. Sokol Plattsouth, za přísp.	16.15
Sokolky Chicago, za výher. listky	6.50
Sokol Slávoj, za přísp. za 1. čtvrtletí	29.40
Ž. O. Sokola Slávoj, za přísp.	4.10
Sokol K. Jonáš, za přísp.	81.15
	\$1,439.92

Vydání za červenec 1917.

Čís. čeku	
61 Bohemian Review za 500 výtisků červnového čísla	30.00
62 The Franklin Co. za štočky	25.23
63 Černý J., proc. z ozn.	3.75
64 Bohemian Printing Co. za tisk legitimačních listků, dopisnic a obálek	26.50
65 Dr. J. Rudiš Jičínský za red. červencového čísla	45.00
66 Jarka Košar za spoluredakci červencového čísla	15.00

67 Vonášek Tom., služné za II. čtvrtletí \$120.00, poštovné a dovozní \$18.71	138.71
68 Čermák J. za red. červencové Tech. přílohy	15.00
69 Košar Jarka za vypracování diplomů pro jednoty a rytinu	115.00
70 J. Paskovský a A. Doležal, cestovné a ztrátu času do Clevelandu k 4. červenci	64.00
Celkem	\$478.19

Cyril Popelka, tajemník.

ZPRÁVA JEDNATELE ZA II. ČTVRTLETÍ 1917.

Příjem	Přísp.	Vstupné	Fondy	Úroky	Předpl.	Oznám.	Knihy	Půjčka	Č. N. S.	Č. T. O.	Různé	Celkem
Květen	547.25	—	45.88	23.24	18.75	16.—	—	100.00	229.33	2.50	—	982.95
Červen	312.45	—	18.90	60.00	9.00	—	6.00	—	13.30	25.50	—	445.15
Červenec	1,154.50	—	91.20	—	2.75	15.00	—	—	171.10	5.07	.30	1,439.92
	2,014.20	—	155.98	83.24	30.50	31.00	6.00	100.00	413.73	33.07	.30	2,868.02
Z předešl. 1/2-l.	1,789.77	2.50	180.30	6.08	32.35	69.00	25.49	300.00	41.30	2,445.90	16.45	5,952.57
Celkem	3,803.97	2.50	336.28	89.32	62.85	100.00	31.49	400.00	455.03	2,478.97	16.75	8,820.59
Z minulého roku												5,578.20
Vydání za 6 měsíců												14,398.79
Hotovost												8,645.82
												\$5,752.97

Vydání	Tisk	Doprava	Redakce	Štočky	Proc.	Spol. evič.	Knihy	Slety	Kurs	Služné	Poštovné	Tiskop.	Různé	Různé	Celkem
Květen	349.10	61.74	80.50	8.80	—	125.00	—	—	—	—	9.67	11.25	1.40	—	647.46
Červen	328.88	59.54	75.00	14.89	—	18.03	2.10	—	—	—	—	126.00	101.00	2.00	727.44
Červenec	—	—	75.00	25.23	3.75	—	—	64.00	—	120.00	18.71	141.50	30.00	—	478.19
	677.98	121.28	230.50	48.92	3.75	143.03	2.10	64.00	—	120.00	28.38	278.75	132.40	2.00	1,853.09
Z předešl. 1/2-l.	1,157.26	184.22	215.00	23.06	20.25	8.00	5.00	2,292.45	200.00	120.00	55.89	295.20	42.40	2,174.00	6,792.73
	1,835.24	305.50	445.50	71.98	24.00	151.03	7.10	2,356.45	200.00	240.00	84.27	573.95	174.80	2,176.00	8,645.82

Příjem za červenec.

Přísp.	1,154.50
Do f. sjezd.	91.20
Předpl.	2.75
Ozn.	15.00
Na výměnu	.30
Pro Č.N.S.	171.10
U. T. O.	5.07
Celkem	1,439.92

Vydání za červenec.

Red. S. A.	\$75.00
Štočky	25.23
Proc.	3.75
Slety	64.00
Služné	120.00
Poštovné	18.71
Tiskopisy	141.50
Různé	30.00
Celkem	\$478.19

Příjem za II. 1/4 r. 1917.

Příjem	1,439.92
Z min. měs.	4,791.24
Celkem	6,231.16
Vydání	478.19
Hotovost	\$5,752.97

Stav pokladny:

Dluhopisy	\$3,000.00
Směneč. pohl.	1,353.05
Hotovost v pokl.	5,752.97
Zál. na nář.	785.61
Celkem	\$10,891.63

Fondy:

sjezdový	\$2,233.73
směn.	109.00
S. O.	300.00
úraz.	404.00
kurs.	104.85
Č. M. š.	6.20
Č. N. S.	490.93
Č. T. O.	1,916.45
Vzd. Odb.	103.57
Různé	15.15

5,683.88

Příjem za II. 1/4 r. 1917.

Na příspěvkách	\$2,014.20
Do fondu sjezd.	155.98
Úroky	83.24
Předpl.	30.50
Oznámky	31.00
Knihy	6.00
Půjčka	100.00
Č. N. S.	413.73
Č. T. O.	33.07
Různé	.30
Celkem	\$2,868.02

Vydání za druhou 1/4 1917.

Tisk S. A.	\$ 677.98
Doprava	121.28
Redakce	230.50
Štočky	48.92
Proc.	3.75
Spol. evič.	143.03
Knihy	2.10
Slet	64.00
Různé	2.00
Služné	120.00
Poštovné	28.38
Tiskopisy	278.75
Různé	132.40
Celkem	\$1,853.09

Příjem za 6 měsíců 1917.

Příspěvky	\$3,803.97
Zápisné	2.50
Do fondu sjezd.	336.28
Úroky	89.32
Předplatné	62.85
Oznámky	100.00
Knihy	31.49
Půjčka	400.00
Č. N. S.	455.03
Č. T. O.	2,478.97
Různé	16.75
Od župy F. T.	1,043.43
Celkem	\$8,820.59
Z min. roku	5,578.20
Celkem	14,398.79
Vydání	8,645.82
Hotovost	\$5,752.97

Vydání za 6 měsíců.

Za tisk S. A.	1,835.24
Doprava	305.50
Redakce	445.50
Štočky	71.98
Proc.	24.00
Spol. evič.	151.03
Knihy	7.10
Slety	2,356.45
Kurs	200.00
Služné	240.00
Poštovné	84.27
Tiskopisy	573.95
Různé	174.80
Celkem	2,176.00

\$8,645.82

ZÁPIS ČÍS. 6

sepsaný o řádné schůzi Župy Střední odbývané, dne 16. července 1917.

Přítomno 10 bratří a 7 sester.

Schůzi zahájil starosta br. Dr. Mueller.

Přečten zápis čis. 5 o schůzi ze dne 18. června t. r. a schválen beze změn.

Br. Zachotina omlouvá svojí nepřítomnost ve schůzi předešlé, vzato k vědomosti a zároveň poukázán br. jednatel, aby jednotám, jichž členové zástupcové nenavštěvují řádně schůze župní zdělal, že s dotýcnými bratry naloží se dle jednacího řádu.

Jednáno o oslavě Havlíčkově. Zděleno, že parkovní rada i policie dali svolení k pořádání průvodu i k shromáždění před pomníkem Havlíčkovým. Usneseno dále, aby průvod Sokolstva vyšel ze sokolovny Havlíček-Tyrš o 2. hod. odp. Po řeči br. Jičínského položí se k pomníku vavřínový věnec se stuhami v barvách národních.

K výplatě povoleny účty: nájem ze síně \$2.50 a poštovné za I. pololetí \$2.03.

Br. náč. J. Košar za Technický Odbor zděluje, že vzhledem k tomu, že jeví se nedostatek vyspělých sil jak u jednot tak u ž. odborů, pomýšlí se na to uspořádati o prázdninách evičitelský kurs a to buď denní, jednotýdenní či večerní čtrnáctidenní. Uvádí při tom, že kurs má počítí 13. srpna a to z toho důvodu, že jediné na zbývající dobu prázdninovou jest možno získati schopné odborné učitele. Výlohy s tím spojené hradila by polovici Župa, druhou pak polovici jednoty z nichž by se sestry neb bratři přihlásili.

Po delším rozhovoru usneseno, aby kurs byl večerní rozvržený na dva týdny a aby uspořádán byl jen tehdy, když se alespoň 20 účastníků přihlásí.

Přihlášky nutno učiniti nejdéle do 11. srpna. O usnesení tomto br. jednatel uvědomí všechny jednoty místní.

Vzhledem k tomu, že v nynější pohnuté době jeví se dost často nutnost svolávací členstvo k veřejným projevům, kdy již mimořádné schůze nelze na rychle svolati, usneseno dáti starostovi a náčelníku plnou moc, aby v takových případech dle svého nejlepšího vědomí jednali.

O "Posvícení", jež Č. N. S. v Dělnický den pořádáno, účastní se Župa jako celek.

Br. Košar zděluje, že v polovici listopadu pořádán bude na Chicagské universitě "Český den" a že Tech. Odbor se usnesl, aby 24. nejlepších boreů provedlo tam ukázkové evičení prostné, k tomu zděluje br. Makyta, že členstvo Sokola Komenský evičí pro týž den slovanské tance.

Zpráva účetní: Příspěvky platí Sokol Tábor Slov. Lípy \$15.95, Vyšehrad \$3.90, Mladočech \$4.25, Mělník \$2.60, Havlíček-Tyrš \$10.65 a Ženské Odb. Sokola Mladočech \$2.15, Havlíček-Tyrš \$4.30, celkový příjem \$43.80. Vydaní \$4.53. Hotovost v pokladně \$123.72.

Pro dnešní schůzi omluveni bři.: Jarosl. Houha, K. Cimr a Ferd. Musil.

Na zdar!

M. Brichta, ž. jednatel.

ZÁPIS ZE SCHŮZE TECH. ODBORU ŽUPY VÝCHODNÍ, Technického Svazu Česko-Slov. Sokolstva v Americe konané dne 24. června 1917.

Schůzi zahájil náčelník Václ. Šolc za přítomnosti bratří Myslivečka, Gregora, Konopáska, Kolmana, Vozába a sestry Jirsově.

Nepřítomni: Klečka, Jettmar a sestra Dietrichová.

Zápis z minulé schůze čten a přijat.

Do této schůze dostavil se též br. Dr. J. Rada jako zástupce "Výpomocného Výboru Červeného Kříže", kde žádá, aby naše jednoty jak Sokolů tak i Sokolek přihlašovaly se

do tohoto Výpom. Výboru a účastnily se přednášek, jež jsou každou středu v řeči anglické "O prvé pomoci" a v pátek večer v řeči české "O ošetřování raněných a nemocných". Jsou účastněny veškeré české spolky. Zpráva ta s povděkem přijata a usneseno obeznámit naše veškeré jednoty jak Sokolů tak i Sokolek, aby se přihlásily k tomuto Výpom. výboru a přednášky v počtu největším navštěvovaly.

Dopisy Ústř. Tech. Odb. čteny a přijaty, jakož i ček na obnos \$125.00 na spol. evičitele za uplynulý rok. Dále žádá Ú. T. O. od Ž. V. rozpočet na spol. evičitele pro běžící rok. Vzato v úvahu a výsledek jest, že tuto záležitost ponecháme na rozhodnutí Ú. T. Odb. a sice vydržovati spol. evičitele vyžaduje \$70.00 měsíčně, kdežto my uznáváme, že zde na Východě není třeba stálého spol. evičitele, nýbrž žádáme, by to tak zůstalo jako v předešlém roce, pouze dle potřeby a na to by nám Ú. T. O. hradil polovic.

Ohledně veřejného vystoupení žactva ve prospěch Č. N. Sdružení na den 2. září do parku obě. Stotzkého zvolení bři. Šolc a Mysliveček, aby navštívili schůzi Krajského Výboru Č. N. Sdr. se žádostí, aby nám byli nápomoční v předběžných pracích k tomuto vystoupení. Dále usneseno, aby se při této příležitosti uspořádaly různé hry se žactvem, neb jinak, aby onen program byl náležitě upraven, což si vzali na starost župní náčelníci obou Žup, kteří mají do příští schůze podati úplný pořad her. Též se má požádat zábavní výbor obou Žup, aby se dostavili společně s Tech. Odb. na poradní schůzi, dne 28. července ku vypracování celého programu k tomuto vystoupení.

Pak přikročeno ku volbě nově zasedajícího výboru. Náčelníkem zvolen Josef Gregor, I. podnáč. Ant. Mysliveček, II. podnáčel. a jednatel Gust. Kašpar, pokladník Jos. Kolman. Na to schůze br. náčelníkem skončena.

G. Kašpar, jednatel.

ZÁPIS

ze schůze Župy Východní Tech. Svazu Česko-Slov. Sokolstva v Americe, konané dne 22. července 1917.

Schůzi zahájil náčelník Jos. Gregor za přítomnosti br. Myslivečka, Kolmana a Krause. Nepřítomni: Klečka, Jettmar, Vozáb, Konopásek, sestry Jirsová a Tůmová. — Zápis z minulé schůze čten a přijat. Dopis od D. A. Sokolek, v němž oznamují svojí novou zástupkyni sestru Marii Tůmovou na místo sestry Dietrichové, přijat. — Br. Mysliveček zděluje, že hudba ku veřej. vystoupení žactva na 2. září jest vyjednána, jakož i ku zkoušce. Jelikož zkouška se bude odbývat v 10 hod. dopoledne, dne 2. září, usneseno veškeré žactvo pohostit. Dále usneseno, aby na tomto veřejném vystoupení též Sokolky a program tím prodloužily. Za tím účelem jednateli uloženo dopisati všem sborům Sokolek v Župě zastoupeným. Dále usneseno zaslati dotaz na jednoty a sbory, jako T. J. S. a D. A. S. v Newarku, T. J. S. a D. A. S. v Astoria, T. J. S. a D. A. S. v Little Ferry, D. A. S. ve Winfield, Passaic a Yonkers, zdali vyšlou žactvo a počet, taktéž i Sokolek.

Ustanoveno uspořádati v neděli, dne 26. srpna společně evičení evičitelů a evičitelek z celé Župy a to v těloevičení jednoty newarské. — Ústř. Cvič. Sbor D. A. S. předkládá dotaz na T. O. ohledně změny v povelu čelem vzad, a sice: V naší soustavě na povel čelem v zad konáme obrát v levo, kdežto zde na veřejných školách činí obrát v pravo, takže když náš dorost přijde do těloevičny naší a provádíme pořadová evičení, tak většinou na povel čelem v zad obrazení se v pravo, což činí pak velké obtíže při správném provádění uvedeného obratu; odporučeno Ú. T. O. k rozhodnutí. — Br. jednatel má svolat mimořádnou schůzi, jakmile obdrží zprávy od jednot a sborů ohledně vystoupení žactva na do-tazníky jim zaslané. Načež schůze skončena.

G. Kašpar, jednatel.

ZÁPIS

poradní schůze sletové Župy Jižní.

Dallas, Texas, 2. srpna.

Schůzi zahájil starosta Župy Fr. Merlík v 7.30 hod. ráno za přítomnosti delegátů: za jednotu Fort Worth: Fr. Dobeš, J. Noris; za jednotu Tyrš, Waco: V. Buňata, V. Žebro; za jednotu Havlíček, Ennis: J. Buňata a A. Brožek; za jednotu Žižka, Dallas: M. Vašek a Fr. Stránský, mladší; za Sokolky Libuše, Dallas: V. Polavkova a M. Kosourova. Hosté přítomni byli tito: od jednoty Waco: V. Blatný, R. Stránský, J. Šimčík, J. Pelíšek, A. Gazda a J. Celman; od jednoty Fort Worth: K. Váňa, V. Jungman, bři. Krůtové, J. Bečan, J. Štěpánek a J. Matula; od jednoty Ennis: J. Broženka a Švajda; od jednoty Dallas: A. Kartous.

Br. Kučera navrhuje a přimlouvá se o volný rozhovor, nežli ku dalšímu jednání přikročeno bude a žádá br. náčelníka, aby určil přibližně směr schůze.

Usneseno, aby upuštěno bylo od vyřizování záležitostí župních vnitřních a pořad určen asi jak následuje: Čtení dopisů sletových; volná debata; dramatika, zpěv a hudba; řízení jednoty sokolské; výchova sokolská; celková činnost sokolská; výchova cvičitelů; školství. — Čtení dopis od T. J. S. Galveston, v němž litují, že nemožno jim účasti se sletu a přejí mnoho zdaru. Br. župní náčelník činí poznámku, že je to jednota se 7 členy, z nichž 5 jest činnými a je to jednota z prvních, jež správně své povinnosti koná. T. J. S. oznamuje, že účastní se sletu 8-členné družstvo a dva delegáti a několik hostů. S potěšením konstatuje příchod br. K. Buřika do jejich středu, bez něhož by sotva asi mohli se účastnit závodů a cvičení při sletu. — Bývalý náčelník župní J. Nezbeda posílá pozdravný lístek s přáním zdaru sletu. Vzato ku vědomí a usneseno odpovědět. — Dále čten pozdravný dopis od V. V. Obee Sokolské v Americe a Ústředního Technického Odboru. Omlouváno, že ačkoli rádi, není jim možno pro velkou vzdálenost sletu se účastnit. Naším Sokolům — boreům — činí obdiv a uznání, neboť některé jednoty pozbyly téměř celé cvičící členstvo, jež vstoupilo dobrovolně do armády Spoj. Států.

Ted' přikročeno ku volným rozhovorům. Br. župní náčelník táže se zástupců jednot, proč ony nepošílají pravidelně měsíční zprávy a uvádí důsledky toho. Br. Pelíšek vysvětluje příčiny onoho ve Waco co liknavost bývalého náčelníka a br. Buňata ujišťuje, že příště vše v pořádku bude se dít. Br. Váňa z Fort Worth omlouvá se přetížností a opomenutím posláni zprávy. Br. R. Stránský od jednoty Waco stězuje, jak jistě živly tamní pracují na úkor celé jednotě a zásadám sokolským a žádá Župu za spolupůsobení s jednotou ve zkrácení jejich škodné činnosti. Br. Buňata co delegát jednoty Tyrš odporuje jistým vývodům br. Stránského a uvádí činnost a stav jednoty. Po debatě dáno bylo činnovníkům na vědomí, jakým způsobem pro budoucnost mají se nepřijemností uvarovat. Br. Valčík přimlouvá se, aby následovně vzato k vyřízení, jak uchovat ruch v jednotách až naši dobrovolníci odjedou, neboť oni jsou všude duší jednoty a jak naši mládež v naše řady získat. Slova ujímá se župní náčelník a poukazuje, jak některé jednoty sokolské chybují při volbě starosty, jenž vzhledem ku národní činnosti sokolské má nejkrásnější úkol v životě našem, za něhož má býti volen člen, který nejen zná naše tužby, směr a cíl, ale který svým bezúhonným jednáním dotvrzuje a u činnost uvádí ideu sokolské. Cituje slova K. Vaníčka, našeho velkého učitele, že 50 Sokolů vyváží 500 nedobrých a zde je také jedna z větších chyb našich jednot. Nehledí na jakost jako více na počet členstva. Dokazuje, že naše Sokolstvo vždy bylo na vyšší úrovni mravní v našem národě, protože u nás vždy se volalo po nápravě a u nás má být líp. A Palacký ještě na smrtelném loži volal, že

nezbývá nám nic jiného, než abychom se vzdělávali. Apeluje na zástupce jednot, by hleděli k tomu, at' v žádné jednotě neschází knihovny a aby brán byl zřetel ku vybírání knih. Dále aby každý činnovník a člen již vztahem k sokolské své etí a národní povinnosti hleděl činnost K. Horkého umenšit a spisy neb brožury jeho neškodnými učinit a přístup mezi lid obmezit, neboť v něm tolik a tolik lidu se zklamalo. Dále podotýká, jak důležití jsou naši činnovníci a jak oni svým jednáním a příkladem mají velký vliv na členstvo a vůbec celou českou osadu, a na žádost vysvětluje povinnosti každého činnovníka v jednotě a blahodárné důsledky správného vykonávání povinností těch vůbec.

Br. K. Váňa vysvětluje, jak jednota ve Fort Worth měla svůj dorost, jež hlavně následkem nedostatku cvičebny nemohla pro delší činnost udržet. Tytéž bolesti opakuje br. Celman, že byly ve Waco. Na to br. náčelník vysvětluje, jak jednota v Dallas získala mládež a při stálém ruchu ji udržuje a doporučuje jednotám následování způsobu onoho.

Br. Kučera ujímá se otázky tělocvičné. Zdůrazňuje, že první povinností každé jednoty je, aby měla co nejhojnější cvičící členstvo ku svému celkovému počtu a skutečnost je, že tam, kde v jednotě se necvičí, pomalu se odumírá, až táž nadobro třeba zanikne. Proč je tak velký nedostatek cvičitelů? Dokazuje, že jednoty jsou samy vinny, nedělaly nátlak na členstvo, aby z nich vychováván byl schopný cvičitel a pak chyba cvičitelova, že sám mnohdy z důvodů všelikých nechtěl část svých schopností a vědomostí cvičitelských druhým propůjčit a je poučit. Poukazuje, jakým způsobem je dlužno se chovat a jednat s mládeží zde rozenou a vychovanou. Důraz klade na cvičitele žen a mládeže a poukazuje na zhojbné účinky nespůsobilého. Po důkladném rozhovoru o cvičení trvajícím téměř přes hodinu br. Buňata byl požádán promluvit o ochotnickém divadle. Vzal pro příklad celý náš národ, jak on viděl potřebu divadla a po krejcaru sbíral až schopen byl postaviti si krásné Národní Divadlo. Poukazuje, jaký účinek má české divadlo na mravní výchovu obecní a nabádá účastníky schůze, by všude, kde ještě není založen sbor ochotníků, pracovali ku založení jeho. Podotýká, jak naše mládež se zájmem navštěvuje a pozoruje české kusy a tak upevňuje se u nich láska ku všemu českému. Žádá dále účastníky, aby zvláštní pozornost věnovali českému školství, kde naše mládež aspoň český jazyk naučí se ovládat a pozná dějiny národa, z něhož vyšla.

Br. župní náčelník Rendl navrhuje, aby dáno bylo svolání české veřejnosti v Texasu o nutnosti zřízení krajského výboru Č. N. S. pro Texas. Zvolen resoluční výbor: Fr. Rendl a J. Buňata. Resoluce přijata a má býti dána do tisku.

Br. náčelník děkuje jménem všech br. Kučerovi, uznává, že hlavně jeho přičiněním umožněn byl náš slet a závody ve Fort Worth a vysvětluje, proč jemu nebylo možno věc tuto podniknout.

Při pozoruhodném nadšení pro Sokolstvo a s lepšími vyhlídkami do budoucna a přáním mnoha zdaru našim dobrovolníkům-Sokolům schůze ukončena v 1 hod. odpoledne. Na zdar!

J. Pavelka, zapisovatel.

PÍSEMNICTVÍ.

Užitečná Knihovna jest nová periodická sbírka užitečných a praktických spisů k potřebě krajanů česko-amerických, pořádaná Ferd. L. Musilem v Chicagu. Právě vyšel I. svazek obsahuje zajímavé dílko z pera pořadatele: "Založení zelinářské zahrady a pařeníště"; jest to praktické navedení k založení zelinářské zahrady a 4 druhů pařeníšť, jakož i k postupu práce při zelinářství na venkově i v městě. V stručné formě jsou zde nejdůležitější základní vědomosti z oboru zahradnického a ve stati o pařeníštích několik

obrázků, podle nichž může si každý zhotoviti dobré pařenístě sám. Kdo chce míti z pěstování zeleniny užitek, neobejde se bez této knížky. **Ve Spojených Státech pěstuje se zelenina po celý rok, nevyjímaje ani jediného měsíce v roce, proto na koupi této knihy není nikdy pozdě;** ovšem že čím dříve ji koupíte, tím lépe pro Vás. Knížka jest opatřena vkusnou kresbou na obálce a svázána v polotuhou vazbu s plátěným hřbetem; cena 25c, poštou 30c. Žádejte u knihkupečů nebo objednejte přímo u nakladatelů: Holan Bros., 1633 Blue Island Ave., Chicago, Ill. — Druhý svazek, jenž se právě dotiskuje, obsahuje práci F. L. Musila "Praktické domácí zelinářství", návody k pěstování 100 druhů různých zelenin; cena 50c, poštou 60c.

Litujeme, že nelze pro nedostatek místa otisknouti některé zvláště důležité body svobodomyšlné výchovy mládeže naší se týkající, jakž sneseny jsou v 21. svazku "České Školy", sbírky to českých a volných rozprav i pomůcek výchovných na konferenci českých škol severoamerického Východu, ve dnech 2.—9. dubna 1917 probraných. Vydala Matice Školská v New Yorku a bratři naši i sestry těch kterých jednot dobře učiní, když si objednají a důkladně přečtou, aby tak tím spíše poznali co našim školám chybí a co dlužno opravit a pokud hlavně postupovati se má, pak-li školy naše volné pro budoucno naše i takovými zůstati mají. Tiskl Hlas Lidu v New Yorku. Podotýkáme jen, jestli my v Sokolnách našich uznáváme, že pro mládež naši i dorost tělocvičné školy na vlastní naší záchranu se udržeti musí stůj co stůj, že i školy české a volné musíme míti a dle toho se zaříditi. Doba válečná nesmí v tom ohledu vésti ku statutům.

Ve "Svornosti" čteme: "Our Task, Aim and Goal." By Dr. Miroslav Tyrš, Translated by Dr. J. Rudíš-Jičínský. — Právě byla nám poslána úhledná a vzorně upravená 59-stránková knížka, jež představuje druhé vydání překladu výběru ze sokolských spisů a spisků našeho nezapomenutelného dr. Miroslava Tyrše, zakladatele Sokola. Knížka je překladatelem na památku Tyršovu věnována "gymnastům, athletům, Sokolům a všem lidem, kteří by rádi zlepšili životy svoje a životy jiných vývinem svých myslí a těl," a pro svůj překrásný obsah a ideje, v ní obsažené, měla by býti čtena každým Čechem, jenž se v této zemi narodil a který nedovede se do hloubky češtiny ponořiti tak, jako do hloubky řeči anglické. Také rady a pokyny, uvedené překladatelem v "Předmluvách" měl by si každý čtenář vzíti k srdci. V knížce je ze spisů Tyršových uvedeno to nejlepší a ten, kdo ji důkladně přečte, obohatí svůj duševní obzor, prohloubí si svůj názor o tělesné výchově, bez níž zdravá výchova duševní není možnou. Knížka ta měla by také býti co nejvíce rozšířena i mezi jinonárodovci v této zemi. Výkonný Výbor Sokolské Obce, jehož nákladem byla tato knížka vydána, zaslouhuje uznání."

BESEDA J. V. FRIČ SOKOLSKÝM SBORŮM.

Chtějící podati zprávu z naší akce vydání spisku prof. J. Felixe "Význam učení Tyršova", kterýžto jsme v lednu a únoru t. r. v počtu 20—150 výtisků rozeslali na všechny sokolské jednoty ve Spoj. Státech, prosíme důtklivě všechny sbory a jich bratry tajemníky, kteří se dosud nevypořádali, aby tak učinili co nejdříve, zaslavše buď povinný obnos nebo neprodané brožurky na adresu tajemníka výboru Nár. Soc. Vzděl. Besedy "J. V. Frič", Václav Hnátek, 3219 W. 22nd St., Chicago, Ill.

NOVÍ, ODSTOUPILÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Do Plzeňského Sokola v Chicagu přijati byli: Milton J. Hurt a Edward J. Turek.

— Do T. J. S. Čechie v Chicagu přijati byli: Chas. Bednář, Robert Kouba, Albert Kuemml (adresa?). Do armády vstoupili Eduard Čech a Jos. Vodička.

— Do Ženského Odboru Sokola Komenský v Chicagu přijaty byly: Františka Zabranská, Marie Cigošova. Vyloučeny pro neplacení: Emma Uher a Anna David. K Sokolkám Slávoji přestoupila Anna Wurm.

— Do Sokola Havlíček Tyrš v Chicagu přijat byl Václav Šourek. Pro neplacení vyloučeni byli Gust. Hoppe a Mill. Tetřev. Vystoupil Edv. Urbánek.

— Do Sokola Slávského v Chicagu přijati byli: Jiří Čámský, Boh. J. Dvořák, Jul. Tomáš. Vystoupili nebo byli vyloučeni: Jos. Hess, Václ. Bednář, Frank Konečný, Adolf Kačer, Fr. Kreml, V. Potůček, J. Stránský, V. Rákosník.

— Do ženského Odboru Sokola Slávoji v Chicagu přijata byla Anna Povolná. Odstoupila Josefa Kubín.

— Do Ženského Odboru Sokola Havlíček v Chicagu přijaty byly: sestra Formánková, Anna Hanzlíková, Vilhemína Kalašová, Božena Židlická, Ella Matasova, Marie Husova, Marie Ciprova, Rose Tůmová. Vystoupily: Sofie Solarová, Františka Zikmunda, Marie Ehm.

— Z T. J. S. Blesk v Baltimore, Md., vystoupili: Jindřich Zelenka a Emil Bednář.

— Do T. J. S. Moravan, Toledo, O., přijati byli: Jan Hudeček, Jan Mlýnek, Norbert Vrána, Fr. Vrána. Do armády vstoupil Pavel Jagoš.

— Do T. J. S. Tyrš v Clevelandu přijati byli: Ed. Čada, Ant. Langer, Em. Petřík. K spolkové armádě odvedeni byli Gusta Habart, Štěpán Pliml, Jan Mašek.

— Do Ženského Odboru Sokola Nová Vlast v Clevelandu přijaty byly: Marie Tichá, Elsie Hattan, Kateřina Hattan. Odstoupily Ella a Božena Doležal.

— Do Sokola Havlíček v Clevelandu přijati byli: Jos. Kopp (s přest. listinou z Detroit), Karel Opatrný, Josef Slavík.

— Z T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, vyloučen pro neplacení Antonín Nový. Přestupní list obdržel Karel Šappé.

— Do T. J. S. St. Louis, Mo., přijati byli: Josef Volf, Martin Zadrapa. Odstoupil Václav Šmakal.

— Do Těl. Sboru Dívek a Paní v Newarku přijaty byly Barbora Pekleka, Anna Fišer, Marie Mojžíš.

— Do T. J. S. New York přijat byl Jos. T. Stropnický. Přestoupil Karel Sedláček. Zemřel Jos. Kopecký.

— Do T. J. S. Ennis, Tex., přijati byli: Karel Hejkal, Theodor Gajzur, Jindř. Šátek, Ant. Janoušek.

— Z T. J. S. Granger, Tex., vystoupili Ant. Mikulenčák, Karel Hubík.

— Do T. J. S. Mladočech, Racine, Wis., přijat byl Ant. P. Nerad. Vyloučen pro neplacení Alois Mikulecký. Do armády Spoj. Států vstoupili Jiří Rybáček, Fr. Jílek, Fr. A. Růžička.

— Do T. J. S. Owatonna, Minn., přijati byli Robert F. Fisher, Anton A. Kubišta, Josef Maixner, Louis Chládek. Vyloučeni byli pro neplacení: Karel Novotný, Josef Chrz, Robert Kašpar.

— Do T. J. S. Minneapolis, Minn., přijat byl Karel Němec.

Bratři! Když zasíláte výpravčímu změnu adresy, neopomeňte napsati též adresu starou a jméno jednoty, ku které patříte. Činí to velké obtíže zvláště v městech, kde je více jednot, aneb kde se člen stěhuje z jednoho státu do druhého. Jest na to stále upozorňováno, ale málo se toho dbá.